PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVIII. - Št. 5 (5089)

TRST, sobota 6. januarja 1962

Spričo neaktivnosti francoskih oblasti proti OAS

Poziv na skupen nastop proti fašizmu Včeraj nove žrtve ultrasov v Alžiriji

Enote republikanske garde v Alžiriji bodo zamenjane - Baje razmišljajo tudi o izvajanju rasistične politike «apartheida», namesto da bi temeljito nastopili proti ultrasom - Vlada je prepovedala protifašistične demonstracije

ALŽIR, 5. — Organizacija francoskih fašističnih skrajnežev OAS nadaljuje v Alžiriji, predvsem pa v Alžiru in Oranu, napade na nezaščiteno prebivalstvo, in francoske oblasti še vedno niso odredile potrebnih ukrepov za zaščito mirnega prebivalstva. Razen tega so danes v Alžiru in Oranu raztrosili letake s pozivom Salana na «splošno mobilizacijo».

V Alžiru so ultrasi že v zgodnjih jutranjih urah odvrgli bombo v neki muslimanski lokal. Ranjenih je bilo pet Alžircev. Pozneje so bili izvršeni še drugi atentati. Ubita sta bila dva Alžirca, trije pa ranjeni. Številni alžirski trgovci so zaprli trgovine iz strahu pred novimi nasilji. Mnoge družine pa so zapustile stanovanja. Več atentatov je bilo tudi v drugih krajih Alžirije, kakor na primer v Costantini in Oranu. Ob 19. uri so uradno javili, da je bilo danes ubitih v Alžiriji 25 oseb, ranjenih pa 17, in da znaša število mrtvih po Novem letu 91, ranjenih pa nad 200. To so seveda uradni podatki.

V Alžiru so v tamkajšnjem zaporu vsi alžirski zaporniki začeli danes zjutraj demonstracijo. Najprej so skušali zažgati poslopje, zatem pa so metali skozi okna bakle, ki so jih pripravili iz cunj. Orožniki, ki so jih poklicali na pomoč, so uporabljali proti zapornikom solzilne bombe.

Nadaljuje se tudi dejavnost alžirske narodnoosvobodilne vojske. Davi je skupina alžirskih vojakov napadla severno od Kerate francoski vojaški oddelek, ki je stražil neko gradbišče. Ubitih je bilo 18 francoskih vojakov, drugih 7 pa je bilo ranjenih.

Tiskovni urad francoske vojske v Alžiriji je objavil uradno izjavo, v kateri trdi, da je v zadnjih dveh tednih bilo ubitih ali ujetih 543 Alžircev in da so zaplenili veliko količino orožja.

V Parizu zatrjujejo, da namerava vlada poslati v Alžirijo drugih tri tisoč vojakov republikanske garde, ki bodo zamenjali dosedanje, ter odrediti stroge ukrepe, na podlagi katerih bodo vsa večja alžirska mesta razdelili na več «varnostnih sektorjev». Baje so na včerajšnji seji ministrov, ki so pri tem zainteresirani, sklenili celo vrsto posebnih ukrepov. Govori se celo o ločitvi domačega prebivalstva od francoskega prebivalstva, torej o uvedbi prave politike «apartheida», kakor jo izvajajo rasistične oblasti v Južni Afriki.

Spričo neaktivnosti oblasti zlasti v Franciji, je 31 organizacij objavilo danes v Parizu skupno izjavo, v kateri obsojajo zločinsko dejavnost OAS, njenih agentov, njenih sokrivcev in njenih navdihovalcev, ki ogroža življenje vseh državljanov in tudi najosnovnejših svoboščin. Izjava poudarja, da «spričo množice atentatov in povečane fašistične nevarnosti, ki je javne oblasti niso blokirale, morajo biti vsi Francozi mobiliziran za obrambo pravice, človeških pravic in demokracije». Podpisane organizacije želijo, naj bi «pri nujni akciji sodelovale enotno in brez razlike vse moralne, politične in sindikalne sile, ki jim je pri srcu demokracija».

Besedilo proglasa, za katerega je dala pobudo Zveza za človeške pravice, bodo predložili v odobritev političnim strankam, mladinskim in sindikalnim organizacijam ter jih pozvali naj ustanovijo skupno fronto proti fašistični nevarnosti.

Važna sta tudi članka, ki sta ju objavila glavni tajnik MRP Simonnet in bivši zunanji minister socialist Pineau. Prvi objavlja v tedniku «Forces Nouvelles» članek, v katerem pravi, da je dovolj uporabljati silo, da država, ki je hotela biti močna, popusti. Pri tem dodaja, da bo nasilje prenehalo šele tedaj, ko bodo oblasti poslušale Francoze, ki se izražajo po zakoniti poti, in ko bodo prenehale prezirati «posrednike», ki so stranke in sindikati.

Drugi pa piše v socialističnem glasilu «Le Populaire», da hočejo voditelji OAS uvesti enako nacional-socialistično vlado, kakršno je imela Nemčija 22 let, in dodaja: «Če francosko ljudstvo noče nacizma, ne bo nacizma. Toda ta volja, ki obstaja, ne sme imeti samo pasivnega značaja. Potrebno je, da se spet poživi duh odpora. Pod drugačnim imenom je nasprotnik vedno tisti, kakor leta 1940.»

Politični urad KP Francije pa je objavil poziv vsem Parižanom, ki nočejo živeti v fašistični državi, naj se udeležijo jutri sprevoda pred sedežem komunistične stranke». Izjava dodaja, da oblast dopušča ustanavljanje zločinskih skupin in jim dovoljuje ,da nekaznovano nastopajo v samem središču Pariza.

«Komunistična stranka, dodaja izjava, svečano poziva vse demokrate, naj se združijo, preden bo prepozno. Vsaka zakasnitev glede te nujne enotnosti, vsaka odklonitev akcije je v korist fašistični nevarnosti».

Toda vse kaže, da namerava vlada ponoviti surove napade na demonstrante, kakor je to storila med nedavnimi demonstracijami proti fašizmu. Nocoj je notranje ministrstvo sporočilo, da je prepovedalo jutrišnjo demonstracijo komunistične stranke in CGT, in dodaja, da so prepovedane vse javne demonstracije, češ da «konec koncev služijo interesom prevratnežev».

Zvedelo se je, da sta žandarmerija in republikanska garda dobili ukaz, naj prideta v Pariz. Zdi se, da gre za precej močne sile, ki se bodo utaborile pred Parizom.

V Alžiru je danes ravnatelj za politične zadeve in za informacije v generalni delegaciji objavil podatke o dejavnosti policije proti OAS. Poročilo pravi, da so v zadnjih dveh mesecih lanskega leta aretirali v Alžiriji 237 članov OAS, ki so takole razdeljeni: 35 dinamitarjev, 25 dezerterjev, 58 ljudi, ki so imeli pri sebi orožje in eksplozivne snovi, ter 75 članov omrežja OAS.

V Blidi so odkrili skupino OAS, ki je imela nalogo polastiti se javnih poslopij v primeru državnega udara ultrasov. Poročilo objavlja tudi imena voditeljev druge skupine, ki je odgovorna za 60 atentatov v Alžiru in na področju Alžira. V Oranu so odkrili v stanovanju nekega arhitekta važne dokumente, ki določajo razdelitev Orana na posamezna področja, ki so dodeljena komandosom OAS. Dokument govori tudi o plačah, ki jih dobivajo pripadniki OAS. Poklicni morilci dobivajo 500 novih frankov (60 tisoč lir) na mesec, če so neporočeni. Poleg tega dobivajo še odškodnino za stanovanje in za druge stroške. Če so poročeni, dobiva žena 700 novih frankov (85.000 lir) na mesec.

—«»—

V četrtek poslanica Kennedyja kongresu

WASHINGTON, 5. — Predsednik Kennedy bo prebral v četrtek v kongresu svojo letno poslanico o stanju v državi. Poslanico bodo oddajali po radiu ob 18.30 po srednjeevropskem času. Ostale poslanice o proračunu, o kmetijskem programu in o drugih argumentih bodo poslane kongresu še ta mesec.

Polemika med glasilom PSI in ministrom Andreottijem

Poslancem so dostavili zapisnike o zaslišanju prič glede Fiumicina

Socialistični poslanec Giolitti o pomenu programskega dokumenta PSI - Morlino zatrjuje, da je nasprotovanje levemu centru brez odmeva med članstvom KD Prometni minister Spataro obiskal Kalabrijo

(Od našega dopisnika)

RIM, 5. — Danes so razdelili poslancem prvi zvezek zapisnikov o zaslišanju 25 prič, med katerimi so tudi poslanec Pacciardi, polk. Amici in «diktator» inž. Rinaldi, visoki funkcionar ministrstva za javna dela, ki je glede Fiumicina odločal o vsem in mogel vsiliti to, kar je smatral za 'primerno' (njegovo vlogo je preiskovalna komisija označila za «neobičajno v ureditvi javnih uradov»). Jutri bodo razdelili drugi zvezek zapisnikov, ki vsebuje zaslišanje še ostalih prič, med katerimi sta tudi obrambni minister Andreotti in bivši minister za javna dela Togni.

Po nedavni železniški nesreči, ki je zahtevala 71 smrtnih žrtev, je minister za promet Spataro obiskal danes Catanzaro in druge kraje Kalabrije, kjer je imel razgovore s parlamentarci, župani in predstavniki sindikalnih organizacij, ki so vsi postavili zahtevo po podržavljenju in modernizaciji zasebnih železniških prog na področju Kalabrije in Lucanije. Minister je obiskal tudi ponesrečence v bolnišnici in se poklonil spominu žrtev na pokopališču v Decollaturi. V razgovoru z novinarji je Spataro izjavil, da vlada čaka na zaključke preiskave, ki jo vodi vladna komisija, in da bo nato sprejela ustrezne ukrepe, da bi prebivalstvu «zagotovila brezhibno poslovanje železniškega prometa, ki ga upravljajo zasebne družbe».

Na vprašanje novinarjev, ki so hoteli vedeti, kakšna razlika obstaja med «politiko načrtovanja» in «gospodarsko politiko obrata v levo», (o čemer je govora v programskem dokumentu PSI) je socialistični poslanec Giolitti dejal: «Pod izrazom ‚politika načrtovanja' razumemo tako politiko, ki bi jo vodil mi socialisti, če bi bili na vladi, ali ki bi jo zahtevali od vlade, v kateri bi sodelovali, ko bi se uresničile premise za tako politiko. Gospodarsko politiko obrata v levo pa sestavlja to, kar mi smatramo za premise politike načrtovanja in hkrati cilje, ki jih je moč predlagati in doseči tudi bistvene spremembe v sedanjih odnosih med političnimi in parlamentarnimi silami»

Na vprašanje, ali je gospodarska politika obrata v levo nujen pogoj za socialistično podporo levega centra, je Giolitti dejal: «Dokumenta si nismo zamislili in izdelali, da bi dali odgovor na vprašanje: kaj zahtevamo od vlade levega centra, ampak kot odgovor na drugo vprašanje: kakšni so cilji dolgoročne in kratkoročne gospodarske politike, za katere PSI smatra, da jih je moč predlagati in uresničiti v sedanji fazi razvoja dežele».

Na vprašanje, kaj se razume pod ‚ustanove za razvoj', je Giolitti dejal, da ne gre za neko novost in da se je o tem govorilo obširno že na vsedržavni konferenci o kmetijstvu; gre za to, da se izboljšajo ustanove za agrarno reformo v zvezi z nalogami načrtovanja razvoja v kmetijstvu, ne pa za preprosto upravljanje določene zemljiške imovine.

Na vprašanje ‚kakšno je stališče PSI do podjetij z državno udeležbo, je Giolitti dejal: «Zahtevamo, da se sektor državne udeležbe reoganinizira po kriterjih, ki jih določa zakon, ki je ustanovil to ministrstvo, namreč na osnovi upravnih ustanov. S tem pa ne mislimo, da je treba podreti nekatere strukture proizvodne vertikalizacije, če so te učinkovite; hkrati pa izrecno poudarjamo, da mora ta reorganizacija ohraniti in celo okrepiti tehnične in podjetniške izkušnje in kompetence, ki so se dosegle do sedaj v industrijskih kompleksih IRI in ENI».

Član vodstva KD odv. Morlino je govoril danes v Potenzi in dejal med drugim, da je dosedanja predkongresna diskusija že dokazala, da se okrog stališča tajništva stranke zbira pretežna večina članov in da so nekateri začetni «pretirano polemični prijemi» ostali brez odmeva, kar je utrdilo enotnost KD. V nadaljevanju je Morlino poudrtal, da se «komunistična nevarnost» ni zmanjšala, hkrati pa je — glede borbe proti tej «nevarnosti» — polemiziral z onimi, ki menijo, da je v tej smeri moč kaj doseči z «besedno polemiko», in poudaril, da je to borbo moč voditi danes le s politiko gospodarskega razvoja, z utrjevanjem nove republikanske državnosti, s premagovanjem državne centralizacije, z razširitvijo demokratičnega področja, da bi se tudi znotraj delavskega sveta uveljavilo protislovje med «staro ideologijo in resnično novo gospodarsko, državno in družbeno stvarnostjo». V tem je tudi demokratična vrednost srečanja s PSI, ki po mnenju Morlina nikakor ne more pomeniti srečanja med katoliškim integralizmom in socialističnim klasizmom, kakor skušajo dokazovati nekateri zainteresirani nasprotniki vsakršnega socialnega napredka v Italiji.

V zvezi s člankom «Tako je ravnal Andreotti, da bi dosegel napredovanje Amicija», ki ga objavlja današnja številka glasila PSI «Avanti!», je Andreotti zahteval objavo popravka ,v katerem zatrjuje, da so trditve v članku neresnične in da je podpis ministra na odloku o imenovanju (ki ga niti ni podpisal on, ampak Segni) le formalnega značaja, ker po zakonu odloča o napredovanjih posebna vojaška komisija razen seveda v «izrednih in utemeljenih primerih». In prav na to navezuje «Avanti» svoj komentar na tą popravek Andreottija in poudarja, da gre pri Amiciju prav za tak izreden in utemeljen primer, ker tudi Andreottiju ni moglo biti neznano, da je bil polk. Amici razrešen dolžnosti glede Fiumicina in da je dogodek našel odmev v tisku in v parlamentu. In kljub temu Andreotti ni storil nič proti temu, da so takega funkcionarja celo povišali.

A. P.

Polkovnik Giuseppe Amici v svojem avtomobilu. Kakor je znano, velja ta častnik za enega glavnih krivcev za škandal z letališčem v Fiumicinu

Na razgovoru 27. decembra v sovjetskem zunanjem ministrstvu

Spomenica sovjetske vlade o Berlinu izročena poslaniku Krollu v Moskvi

Njena vsebina je bila sporočena trem zahodnim vladam V Parizu ponavljajo, da ni znakov o možnosti podlage za pogajanja - Adenauer ima 86 let

BONN, 5. — Predstavnik zahodnonemškega zunanjega ministrstva je nocoj sporočil, da so v sovjetskem zunanjem ministrstvu izročili 27. decembra poslaniku Krollu spomenico sovjetske vlade v zvezi z Berlinom in Nemčijo. Dokument je že prispel v Bonn.

Predstavnik ni povedal nobene podrobnosti o vsebini spomenice in je pripomnil, da je bilo potrebno obvestiti javno mnenje o obstoju te spomenice zaradi govoric, ki so znova načele tako imenovano afero Kroll.

V političnih krogih v Bonnu se sedaj sprašujejo, čemu niso obstoja te spomenice omenili že predvčerajšnjim, ko je bonnsko zunanje ministrstvo celo odločno zanikalo, da je Kroll imel po božiču kakršne koli stike s funkcionarji sovjetskega zunanjega ministrstva. Niti včeraj, ko so končno uradno priznali, da je imel Kroll razgovor v Kremlju, niso sploh omenili spomenice. Nasprotno, poudarili so, da Krollov razgovor ni imel nič opraviti s sedanjimi sovjetsko-ameriškimi razgovori. Danes poudarjajo politični opazovalci, da se je Kroll razgovarjal prav o Berlinu in Nemčiji, ker tudi spomenica obravnava to vprašanje. Sprašujejo se, kakšna je vsebina spomenice, in čemu jo je sovjetska vlada izročila bonnski vladi prav tik pred obnovitvijo sovjetsko-ameriških razgovorov.

Bonnsko zunanje ministrstvo sporoča, da je sovjetska spomenica precej dolga in da so njeno vsebino sporočili tudi trem zahodnim vladam.

V Parizu je predstavnik zunanjega ministrstva izjavil, da je razgovor med Gromikom in ameriškim poslanikom Thompsonom pokazal na «medsebojno željo», da se najde podlaga za morebitna pogajanja o Berlinu. Pripomnil je, da je stališče obeh strani v glavnem ostalo nespremenjeno. Dalje je izjavil, da je bila francoska vlada obveščena o Thompsonovem razgovoru in da je ta pomenil le obnovitev stikov v zvezi z Berlinom. Končno je dejal, da na podlagi tega razgovora ni mogoče priti do zaključka, «ki bi omogočil predvidevati, ali se bo dala najti podlaga za pogajanja».

Voditelj angleške opozicije Gaitskell je danes obiskal vzhodni in zahodni Berlin. Ob tej priložnosti je izjavil, da bo mednarodni sporazum o Berlinu «imel majhno vrednost», če ne bo vseboval tudi mednarodnega nadzorstva o svobodnem prometu s tem mestom. Poudaril je, da bi bilo treba to nadzorstvo izvajati ne samo nad osebnim prometom, temveč tudi nad trgovinskim izvozom in uvozom za zahodni Berlin. V mednarodnem nadzorstvenem organizmu bi morala biti tudi Vzhodna Nemčija. Pripomnil je: «Ta stopnja priznanja vzhodnonemške vlade de facto se mora upoštevati.»

Kancler Adenauer ima danes 86 let. Kakor običajno, je sprejel v svojem uradu predstavnike političnih strank in druge osebnosti, ki so mu prišli čestitat. Predsednik Kennedy mu je poslal brzojavko s čestitkami

—«»—

Indija - Pakistan

PATNA, 5. — Indijska kongresna stranka je sprejela danes resolucijo, ki obljublja vso podporo stranke Nehrujevi vladi glede njegove politike do Kitajske in Pakistana. Resolucija odobrava vladno politiko, da napravi konec vseh napadov, in poudarja, da bo indijska vlada v skladu s svojo politiko skušala iti po vseh poteh, ki lahko pripeljejo do mirne rešitve.

Resolucija dodaja, da indijska osvoboditev Goe ne more veljati kot odklon od indijske temeljne politike reševanja sporov na miren način in s pogajanji.

Zatem poudarja resolucija, da se svetovne krize lahko rešijo samo z razorožitvijo in z učinkovitim nadzorstvom in inšpekcijami, ki naj pripeljejo do prepovedi vojne.

Kongres izraža zatem upanje, da bo Alžirija kmalu neodvisna in izreka zadovoljstvo, ker je Tanganjika postala neodvisna. Resolucija dodaja, da stranka upa, da se bodo resolucije OZN, ki zahtevajo takojšnjo likvidacijo kolonializma čimprej izvedle. Na koncu resolucija obžaluje, ker nekatere države in tuji plačanci sodelujejo v napadalnih dejanjih proti silam OZN v Kongu. V začetku obtožuje resolucija Kitajsko in Pakistan, da sta nezakonito zasedla dele indijskega ozemlja.

Pakistanski predsednik Ajub an je danes izjavil, da je Indija zbrala ob meji s Pakistanom ogromno vojsko, in je zatrjeval, da namerava Indija zasesti Kašmir.

—«»—

Nov poziv Indonezije nizozemski vladi

DŽAKARTA, 5. — Indonezijsko letalstvo je danes prepovedalo letalski promet nad vzhodnim področjem Indonezije ob obali Nove Gvineje.

Predstavnik indonezijske mornarice pa je sporočil, da so začele indonezijske vojne ladje širokopotezne manevre v Vzhodni Indoneziji in da so pripravljene za vsak primer.

Predstavnik indonezijskega ministrstva za informacije je pozval danes Nizozemsko, naj začne pogajanja z Indonezijo na podlagi prenosa suverenosti nad Zahodnim Irianom na Indonezijo. Pripomnil je, da mora Nizozemska izbirati med pogajanji ali pa se izpostaviti nevarnosti popolne kapitulacije. Minister je dalje izjavil, da bi bila nizozemska vojska izpostavljena popolnemu uničenju ali popolni kapitulaciji, če bi bil predsednik Sukarno prisiljen dati ukaz za osvoboditev Zahodnega Iriana s silo. Toda če bodo Nizozemci izbrali pogajanja, se bo lahko odprla pot za obnovitev rednih in prijateljskih odnosov med obema deželama.

V Manili je podpredsednik republike zanikal izjavo nizozemske vlade, da je filipinska vlada ponudila posredovanje v sporu z Indonezijo. Pripomnil je, da je nizozemski poslanik zaprosil za «dobre usluge Filipinov», in je dodal: «Rade volje bi nastopili kot posredovalci, če bi obe strani to zaprosili.»

—«»—

Kralj Hasan odlikoval Ben Hedo

RABAT, 5. — Maroški kralj je danes odlikoval predsednika alžirske vlade Ben Hedo z redom prestola. Svečanost je bila v kraljevi palači.

Zvedelo se je, da se bo alžirska vlada verjetno sestala v ponedeljek v Casablanci.

S Kunčeve tiskovne konference

A. RANKOVIĆ OBIŠČE ITALIJO?

Nesmiselne in neodgovorne vesti ameriškega in grškega tiska o tajnih dogovorih za zrušitev sedanjega režima v Albaniji Odločen Kunčev odgovor dopisniku kitajske tiskovne agencije

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — «New York Times» je 4. t.m. objavil članek znanega ameriškega komentatorja Sulzbergerja, ki trdi, da je bil na lanskem Kairskem sestanku Tito-Naser-Nehru sklenjen tajen sporazum V istem članku trdi Sulzberger, da Sovjetska zveza spodbuja Jugoslavijo, naj zruši režim Envera Hodže v Albaniji. «Kakšen smisel imajo tajni sporazumi», je izjavil na tiskovni konferenci Drago Kunc, «če komentatorji, kakršen je komentator uglednega «New York Times», že v naprej vedo za vsebino teh pogajanj. Pa pustimo, da to ostane Sulzbergerjeva tajnost», je zaključil svojo izjavo Kunc.

Podobno, toda z ostrejšimi besedami, je Kunc označil pisanje grškega lista «Elefteron Logos», da je «Jugoslavija pripravljena podpreti zahteve grške vlade do Severnega Epira, ki pripada Albaniji, s pogojem, da bi Grčija priznala obstoj makedonske manjšine».

«Pisanje nekaterih ameriških listov, da Jugoslavija resno proučuje možnost priključitve Albanije, perdstavlja očitno najnovejše zlonamerne izmišljotine», je izjavil Kunc. «Sploh ne bi imel za potrebno reagirati na tako pisanje, toda ker so te izmišljotine objavili nekateri grški in ameriški listi, ugotavljam, da je tako pisanje nesmiselno in skrajno neodgovorno».

Kitajsko časopisje zadnje čase ostro napada Jugoslovansko politiko aktivne koeksistence in trdi, da Jugoslavija nasprotuje oboroženi borbi teptanih narodov za svojo svobodo. V zvezi s tem je Kunc izjavil, so se ti napadi — in ne samo v zvezi z jugoslovansko politiko aktivne koeksistence — povečali po beograjski konferenci in po 22. kongresu komunistične stranke Sovjetske zveze, kar na svoj način pojasnjuje namen teh napadov. «Zares smo zaskrbljeni, je poudaril Kunc, da ima kitajska vladna politika tako negativno stališče do osnovnega vprašanja svetovnega miru». Po tej izjavi je dopisnik kitajske tiskovne agencije vprašal Kunca, kako pojasnjuje dejstvo, da so jugoslovanski voditelji in tisk v preteklosti baje okrog 300-krat napadli LR Kitajsko. Zastopnik državnega tajništva je odvrnil: «Predvsem niso jugoslovanski voditelji in tisk nikdar napadali Kitajske in njenih voditeljev, temveč so se zelo skromno in redkokdaj branili pred množičnimi napadi kitajskega tiska in voditeljev, ki izkoriščajo vsako priložnost in vsak obisk na Kitajskem za obrekovalne napade na Jugoslavijo. Ne spominjam se točno številk, toda kolikor se spominjam; je bilo samo v enem tednu lani objavljenih 98 člankov, v katerih se napada Jugoslavijo in njeno politiko».

Na vprašanje, kako ocenjuje izjavo britanskega zunanjega ministra lorda Homa o OZN, je Kunc izjavil, da je zaskrbljujoče, da se tako mišljenje pojavlja v dobi, ko je očitno, da je resno potrebno OZN okrepiti kot organ miru in mednarodnega sodelovanja.

V zvezi z razvojem dogodkov okrog Zahodnega Iriana je Kunc izjavil, da je bila Jugoslavija vedno za to, da se to vprašanje reši čimprej na miren način in v okviru upravičenih zahtev naroda in vlade Indonezije.

Poskus državnega udara v Libanonu je Kunc ocenil šot škodljiv poskus na škodo Libanona in miru na tem področju. «Hrabrilno je», je dejal Kunc, «da ta poskus ni dobil podpore v deželi in da se je vlada Libanona pokazala za sposobno, da ga likvidira».

Oborožen odpor proti Salazarjevemu režimu je — kot je poudaril Kunc — nov znak globokega nezadovolstva ljudstva Portugalske s Salazarjevim režimom.

Negativni odgovor predsednika vlade Rodezijske federacije Welenskega na zahtevo generalnega tajnika OZN U Tanta, naj se na mejo med Katango in Rodezijo pošljejo opazovalci OZN, je Kunc ocenil kot dokaz široke zarote proti neodvisnosti in enotnosti Konga.

Na vprašanje, ali lahko potrdi vest, da bo podpredsednik zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković letos odpotoval v Italijo, je Kunc odgovoril: «O vseh uradnih obiskih vedno pravočasno obveščamo javnost». B. B.

Čangkajškove čete pomagajo uporniški vojski Bun Uma

Začele so skupen napad na osvobojeno ozemlje Nov poziv ženevske konference trem princem

MOSKVA, 5. — Moskovski radio je davi sporočil, da so upornIške čete Bun Uma ob podpori Čangkajškovih čet napadle danes Mung Hai v pokrajini Luang Prabang, na ozemlju, ki je v rokah vladnih čet. Poročilo dodaja, da je bil napad zavrnjen. Kakor vsakikrat, ko prekrši sporazum o ustavitvi sovražnosti, je podpredsednik uporniške vlade general Fumi Nosavan tudi to pot objavil sporočilo, v katerem trdi, da so čete zakonite vlade obnovile sovražnosti ter da so se začele severnovietnamske čete zbirati na meji Laosa in tudi na samem laoškem ozemlju.

Bun Umova vlada je dalje objavila sporočilo, v katerem trdi, da je ena kitajska divizija prekoračila laoško mejo in da koraka proti Južnemu Vietnamu

S tem v zvezi je v Washingtonu predstavnik državnega departmaja izjavil, da nima nobene potrditve o tem. Dalje je dejal, da nima nobene informacije, ki bi kazala, da so se v Laosu spet vneli boji večjega obsega. Politični opazovalci ne verjamejo temu uradnemu sporočilu uporniške vlade in pripominjajo, da je tudi 30. decembra 1960 Bun Um objavil podobno poročilo, ki ga je tri tedne pozneje zanikal in pripomnil, da ga je objavil samo, da bi dobil večjo pomoč iz tujine. Sedaj pa je začel Bun Um objavljati trditve, da so vladne čete obnovile sovražnosti, da bi opravičil odklonitev izvajanja sporazuma o sestavi koalicijske vlade pod predsedstvom Suvane Fume

Na ženevski konferenci so soglasno sklenili, da bodo poslali nov poziv trem laoškim princem, naj se sestanejo v Ženevi in naj se sporazumejo o sestavi koalicijske vlade. Vsebina poziva bo objavljena jutri. Predstavniki treh laoških struj, ki sodelujejo na konferenci, so odobrili ta poziv. Zato upajo, da se bodo trije princi odzvali pozivu.

Nova pogajanja o Bizerti prihodnji teden v Parizu

Burgiba je izjavil, da se je napetost nekoliko ublažila, ker je Francija nekoliko popustila

TUNIS, 5. — Tunizijski predsednik Burgiba je govoril danes voditeljem stranke Neodestur in je napovedal obnovitev pogajanj s Francijo o Bizerti. Pogajanja se bodo začela v ponedeljek ali v sredo v Parizu ob udeležbi ministrov.

«Od sobote, je dejal Burgiba, so nastali elementi, ki so zmanjšali napetost in odprli obzorje upanja glede spora zaradi francoske evakuacije tunizijskega ozemlja. Bitka se bo končala z zmago, toda nismo še prišli do tega. Vendar pa nas to, kar se je zgodilo od srede dalje, navaja k upanju. Zato smo pripravljeni zaupati našemu nasprotniku, dokler ne bo dokazano, da ravna v slabi veri. Če bi se to zgodilo, bomo obnovili borbo z važnejšimi sredstvi».

«Ko je prejšnjo soboto politični urad Neodestur sklical ta sestanek, je bilo stanje resno. Položaj je navajal k pesimizmu. Moja dolžnost je bila obvestiti ljudstvo o razvoju vprašanja evakuacije in o zavlačevanju nasprotne strani. Na tem sestanku smo imeli napovedati odločilne ukrepe. Na srečo so po določitvi datuma tega sestanka in po pripravi mojega govora nastali novi elementi. Napetost ni sedaj več tako ostra. Porodilo se je upanje. Zdi se, da je na vidiku prijateljska rešitev. Ni še trenutek, da bi govorili o podrobnosti. Vse, kar lahko rečem, je, da je po seji francoske vlade, ki je bila v sredo, dobil naš konzul v Parizu sporočilo, ki navaja k optimizmu». Zatem je Burgiba sporočil, da je sprejel francoski predlog, naj bi se v ponedeljek ali sredo začeli v Parizu razgovori na ravni ministrov. Pripomnil je še: «Upamo, da bodo pogajanja pozitivna». Izrazil je upanje, da razgovori ne bodo predolgi, in da se bodo tunizijski ministri lahko vrnili pred koncem januarja, potem ko bo spor rešen. Tunizijska vlada bo lahko odločala, ali naj obnovi diplomatske odnose s Francijo, še preden bodo odnosi dokončno urejeni, če se bodo prihodnje dni pokazali spodbudni znaki.

V zvezi z novimi francoskimi predlogi je Burgiba izjavil: «Francija si je hotela pridržati pravico, obnoviti oporišče v Bizerti v primeru nevarnosti svetovnega spopada. Sedaj je opustila to zahtevo, in to bo omogočilo izvedbo naših načrtov v Bizerti, ki so: ustanovitev ladjedelnice, uvedba proste luke, itd.».

Tudi v Parizu so objavili uradno poročilo, ki napoveduje obnovitev francosko - tunizijskih pogajanj v Parizu. V francoskih političnih krogih pravijo, da se zdi, da je načelno stališče obeh strani nespremenjeno, in da je edina koncesija Francije v tem, da je privolila v pogajanja med ministri. Tu trdijo tudi, da so trditve Burgibe, da je Francija sprejela tunizijsko tezo, preuranjene. Pripominjajo, da je Francija postavila kot zadnjo «koncesijo» zahtevo obnovitve oporišča v Bizerti v primeru mednarodne krize. Burgiba pa je v svojem govoru izjavil, da je Francija to zahtevo opustila. Sicer pa je Burgiba jasno poudaril, da je pripravljen «zaupati nasprotniku, dokler ne bo dokazano, da ravna v slabi veri».

—«»—

LETALSKO OPORIŠČE MARCH (Kalifornija), 5. — Štirimotorni reakcijski bombnik «B-47» je strmoglavil kmalu po odletu z letalskega oporišča March. Po prvih informacijah so trije člani posadke mrtvi.

DANES

Če niste še do sedaj vedeli, si odslej zapomnite: poklicni morilci, ki jih plačuje v Alžiriji OAS, prejemajo 60 tisoč lir mesečno, njihove soproge pa še dodatek v znesku 85.000 lir... Ultrasi so tudi včeraj nadaljevali krvavi posel: zopet 25 mrtvih in 17 ranjenih, kar pomeni že 91 mrtvih od Novega leta; to seveda po uradnih izjavah, ker znaša dejansko število ubitih Alžircev v zadnjih dneh več sto. Pri tem je delovanje fašistične OAS skoraj neovirano, in zdi se, kot da se dopušča nekaka država v državi, tako da se vrstijo ne le levičarski pozivi na konkretne ukrepe, saj jih zahtevajo zdaj tudi demokristjani od MRP.

Iz Tunisa pa poročajo o francoski «popustljivosti»: Burgiba je povedal, da de Gaulle ne postavlja več zahteve za obnovo francoskega oporišča v Bizerti v primeru «mednarodne krize» kot pogoj za začetek pogajanj s tunizijsko vlado.

Vendar pa je prišla včeraj najvažnejša vest iz Vietnama in če je resnična, potem moramo reči, da postaja položaj na azijskem sektorju hladne vojne, ki je dejansko že dolgo vroča, zelo nevaren. Čangkajškove (izgovori: ameriške) čete so napadle posadko vladnih čet v Laosu, neka kitajska divizija pa baje koraka proti Južnemu Vietnamu, toda v Washingtonu pravijo, da resničnosti slednje vesti ne morejo potrditi.

Medtem pa bo marsikdo lahko danes dejal, da Nemci morda res niso rojeni politiki in še manj diplomati spričo nenadne izjave zahodnonemškega zunanjega ministrstva, da je Gromiko veleposlaniku Krollu že 27. decembra izročil spomenico v zvezi z Berlinom in Nemčijo. Vse do včeraj je namreč isto bonnsko ministrstvo zelo odločno zanikalo da je imel Kroll po božiču kakršne koli stike s sovjetskim zunanjim ministrstvom. Vsebina spomenice ni znana, pravijo pa, da je Thompson zanjo vedel pred svojimi razgovori z Gromikom. Dodati je treba, da se nic ne ve, kdaj se bosta vnovič sestala.

Nauki velike protifašistične akcije

V zadnjem mesecu leta 1961 se je pripetil za zgodovino gibanja francoske levice zoper vojno-hujskaško oziroma fašistično nevarnost pomemben dogodek: 19. decembra so bile v Parizu velike demonstracije proti tajni oboroženi organizaciji (OAS), ki predstavlja utelešenje protirepublikanske zarote. Po ocenah oblasti, tiska in samih udeležencev, se je demonstracije udeležilo od dvajset do sto tisoč ljudi, od teh pa so se mnogi, ki sicer ne pripadajo nobeni izmed organizacij, pobudnic gibanja, priključili na samih pariških ulicah. Največ pozornosti vzbuja množičnost akcije, kajti v zadnjih dveh mesecih je bilo več podobnih akcij, ki pa niso imele tolikšnega uspeha: 1. nov. je organizirala demonstracije združena socialistična stranka; 18. novembra je bila akcija komunistične, združene socialistične in protikolonialistične mladine; 6. decembra — demonstracije, za katere so dale pobudo komunistična partija, generalna konfederacija dela in združena socialistična stranka. Vse te akcije so sicer minile brez posebnega odziva, vendar pa so same po sebi dokazovale, da je v francoski levici in v francoski javnosti dozorelo razpoloženje, ki je 19. decembra z vso silo izbruhnilo na dan.

Druga stvar, ki vzbuja pozornost, se tiče organizatorjev akcije. Iniciativo za ustavitev dela in demonstracije 19. decembra so dale sindikalne organizacije — protikomunistična generalna konfederacija, francoska federacija krščanskih delavcev, nacionalna federacija prosvetnih delavcev in nacionalna unija francoskih študentov. Pozneje se je več kot 40 različnih organizacij odločilo podpreti to akcijo, komunistična partija in združena socialistična stranka pa sta se akcije aktivno udeležili. Tako se je že enkrat pokazala resnica, ki je prišla na dan že ob obeh poskusih ultraškega udara v letih 1960 in 1961, da so sindikati v danih političnih razmerah, posebno ob sedanjih medsebojnih razmerjih levičarskih strank, najbolj primerni za realiziranje množičnih akcij in da so gibalo, okoli katerega se pozneje zberejo politične in druge organizacije.

Tretja zanimiva stvar je obnašanje samih levičarskih strank. Pomembna je predvsem udeležba KPF, ki razen prek generalne konfederacije dela, v kateri ima močan vpliv, ni bila med neposrednimi pobudniki. Če upoštevamo, da se je KPF še pred letom dni rezervirano držala do vseh akcij, v katerih sama ni bila vodilna sila — na primer 27. oktobra 1960 — potem je bil ta njen ukrep zelo pomemben, posebno za njen lastni položaj med drugimi levičarskimi silami v državi, med katerimi še vedno vlada neko nezaupanje do komunistov. Kolikšno pomembnost je pripisovala komunistična partija tem demonstracijam, priča tudi primer, da se je pojavil na čelu demonstrantov eden njenih najstarejših voditeljev Jacques Duclos.

Udeležba združene socialistične stranke pri tej akciji še najmanj preseneča, saj ta nima takih predsodkov do udeležbe komunistov v skupni fronti z drugimi demokratičnimi in republikanskimi silami v državi. Posebno veliko si obeta od aktivizacije sindikatov, ki so najbolj neposredna organizacija delavskega razreda v političnem boju. Njena stara teza je, da imajo v sedanjih razmerah v francoski levici sindikati največ možnosti za uspešno delovanje v smislu združevanja francoskega delavskega razreda.

Tudi to pot je posebno vlogo igrala socialistična stranka Francije. Niti sindikalna centrala pod njenim vplivom (Force Ouvriere), niti sama SSF se nista pridružili akcij, z obrazložitvijo, da demokracije ni moči braniti skupaj s komunisti in da KPF in generalna konfederacija dela dejansko poskušata izkoristiti akcijo za svoje namene. Pred demonstracijami je opozarjala, da lahko pride do incidentov, morebitne krivce provokacij pa SSF ni videla samo v aktivistih OAS in policije, temveč tudi v «nekaterih udeležencih» akcije. Če imamo pred očmi njen odnos do komunistov, ni dvoma, da je mislila prav njih. Vendar pa SSF in Force Ouvriere svojim članom nista prepovedali udeležiti se demonstracij, nekaj socialističnih odbornikov pa je dobilo nalogo, posredovati pri oblasteh, da bi te ne izzvale represivnih ukrepov. Lahko torej sklepamo, da je SSF bila za takšno akcijo, motila pa jo je udeležba komunistov. Na samih demonstracijah je bilo ob srečanju s «silami reda» ranjenih veliko socialistov, med katerimi so bili tudi socialistični odborniki Pariza. SSF kakor tudi Force Ouvriere sta bili proti prepovedi demonstracij in sta proti njej tudi javno protestirali. Ravno tako se je SSF po neredih, ki so nastali zaradi nasilja posebnih policijskih brigad, vzdignila zoper režim z nenavadno ostrimi besedami: brutalno ravnanje s protifašisti na pariških ulicah je federacija Seine imenovala «zločin vlade in njenih agentov proti republiki». Vse to priča o precejšnjih spremembah stališča SSF do de Gaullovega režima: spomnimo se, da je bila SSF še aprila 1961, ko je grozila neposredna nevarnost ultraške invazije, proti podobnim akcijam z obrazložitvijo, da ne bi smeli «zakonitim nosilcem oblasti» otežkočati njihovega že sicer težavnega položaja. Socialistična stranka je — to se je pokazalo tudi 19. decembra — nazadnje spoznala, da si od de Gaullovega režima, kadar gre za njegov odnos do demokratičnih množic in levičarskih sil kakor tudi za njegovo sposobnost, da bi se brez teh množic uprl fašistični nevarnosti iz Alžira, ne more kaj prida obetati. To, kar je še danes ovira, da bi našla svoje mesto med levičarskimi silami, je njeno staro sovraštvo do komunistov, s katerimi noče sprejeti niti pogojnega sodelovanja.

19. december je nazadnje tudi pokazal, da je prišel trenutek, ko si mora — po besedah nekega socialista — vsak Francoz izbrati svoje zaveznike. Gumijevke policije, ki so jih uporabili proti edini sili, ki je sposobna učinkovito upreti se vojno-ultraškemu pohodu na oblast, pričajo o tem, katerih zaveznikov de Gaulle ni pripravljen sprejeti. To je sicer dokazal že tudi aprila 1961, ko pred nevarnostjo vojno-ultraške invazije ni hotel oborožiti pariškega delavstva. Širina demokratične in republikanske fronte, ki se je praktično uveljavila na teh demonstracijah, priča o tem, da si je največji del članov delavskih, mladinskih in drugih organizacij, posebno pa levičarskih strank, že izbral svoje zaveznike. Polemike in tekmovanja med partijskimi vrhovi ne morejo zamegliti resnice, da bi se v primeru pereče nevarnosti znašli voditelji teh strank na isti strani barikade. To velja tudi za mnoge socialiste, ki bi se v primeru, da bi se morali dokončno odločiti za fašiste ali za antifašiste, prav gotovo priključili zadnjim, četudi v «prisilni zvezi» s komunisti.

Za tiste, ki hočejo pahniti Francijo v državljansko vojno, bi bil 19. december lahko dober nauk, čeprav je ta dan pričal žal tudi o drugih, veliko manj obetajočih dejstvih.

Zorica PRIKLMAJER-TOMANOVIC
(«Komunist»)

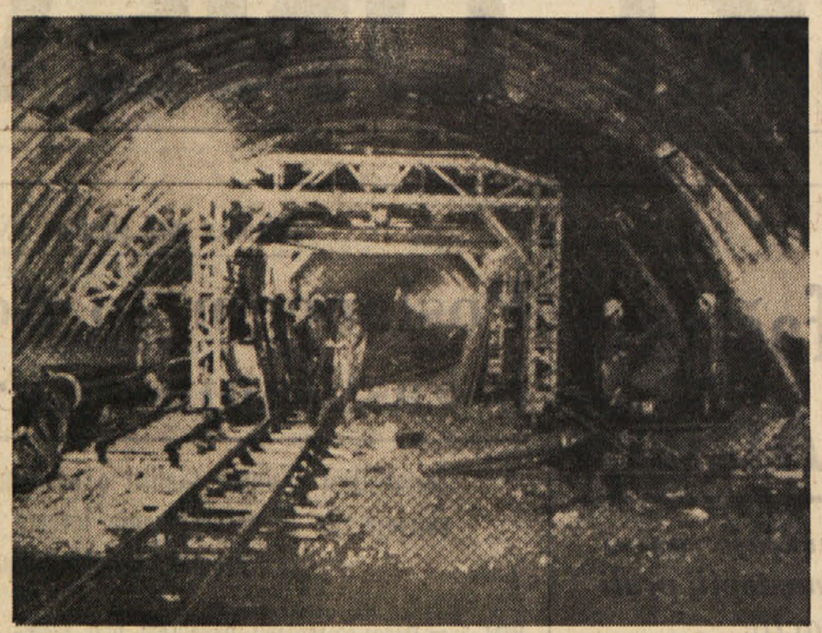

Delavci v tunelu pod Mont Blancom. Na obeh straneh — italijanski in francoski — dela 800 delavcev. Doslej je predora izkopanega okrog 8,500 m

Dve smrtni žrtvi hude železniške nesreče pri Trevigliu

Nesrečo je zakrivil železniški čuvaj ki je takoj pobegnil in se še ni vrnil

Med 48 ranjenci je tudi Ana Perlič iz Idrije, ki pa ima le lahke poškodbe - Med raztresenimi predmeti potnikov so našli orožniki tudi skrinjico z dragulji v vrednosti 6 milijonov lir

MILAN, 5. — O železniški nesreči pri Trevigliu — na progi med Milanom in Benetkami — in sicer brzovlaka «Freccia delle Dolomiti», ki je vozil smučarje iz Calalza in trčil v brzovlak št. 198, je prometno ministrstvo iz Rima uradno sporočilo, da je preiskava pokazala, da je nesrečo treba pripisati napaki, ki jo je zagrešil čuvar bloka postaje Vidalengo in ki je nekam izginil. Vlak št. 198, ki je prihajal iz Verone v smeri proti Milanu, je bil ustavljen s signalom postaje Vidalengo. Medtem pa je čuvaj dal znak za nadaljevanje potovanja vlaku «Freccia delle Dolomiti», ki je prav tako vozil v smeri proti Milanu. Na podlagi preiskave električnih naprav bloka, so ugotovili, da so bile te naprave odprte, ker je čuvaj umetno osvobodil varnostno napravo, ne da bi pri tem izvršil predpisani postopek, s čimer bi se prepričal, da je bil manever teh naprav blokiran prav zaradi tega, ker je bil na progi vlak št. 198. Zaradi tega je vanj trčil drugi vlak prav v trenutku, ko se je premikal z brzino okrog 20 km na uro.

Nadaljnjo preiskavo o nesreči vodi železniška državna uprava, vzporedno preiskavo pa vodi tudi policija. Polkovnik Ciravegna, poveljnik karabinjerske orožniške legije iz Brescie, je danes prispel v Treviglio, potem ko je prejel poročilo krajevnega poveljnika. Izjavil je, da iščejo čuvaja bloka Santeja Radaelija, ki je — kot rečeno — takoj po nesreči izginil.

Pri nesreči so izgubili življenje trije potniki, ranjenih pa je bilo 48 potnikov.

Osebje bolnišnice v Trevigliu je vso noč naporno delalo, da bi sprejelo in nudilo prvo pomoč ranjenim, ki so jih prevažali s kraja nesreče. V službi so bili trenutno štirje zdravniki in vse bolničarsko osebje. Med ranjenimi je tudi 52-letna Ana Perlič, doma iz Idrije, ki bo ostala v bolnišnici 6 dni. Laže ranjeni so bili tudi trije belgijski državljani in dva nizozemska. Med ranjenci so nekateri s pridržano prognozo.

Ponesrečencem so takoj pomagali poleg železničarjev še gasilci iz Treviglia, Bergama, Romana in Chiarija, nadalje prometni policisti iz Treviglia in Bergama, železničarska policija ter orožniki. Pretor iz Treviglia pa je takoj zaplenil grafikone z registracijo vseh izvršenih manevrov in svetlobnih signalov, ki urejajo promet vlakov na dotičnem odseku. Promet je bil vzpostavljen okrog 5. ure zjutraj.

Imena treh mrtvih pa so: 68-letni Battista Forlani, o katerem pa dvomijo — iz neznanih razlogov — ali je napravil samomor, ali je umrl zaradi nesreče; 60-letni Luigi Messaggi, ki je stanoval v Brescii in ki je bil vlakovodja električnega vlaka, na katerem so bili v službi tudi strojnik Elio Moro in njegov pomočnik Vittorio Fusini, ki sta oba ranjena; tretja smrtna žrtev pa je lekarnar Massimiliano Bianchessi iz Milana, katerega identiteto so ugotovili na podlagi številke bančne knjižice, ki so jo našli v njegovem žepu.

Po najnovejših vesteh so orožniki dokončno ugotovili, da smrt Forlanija nima nobene zveze z nesrečo, ker so njegovo truplo našli več kot eno uro pred nesrečo, tako da sta dejansko smrtni žrtvi nesreče samo dve.

Do 22. ure zvečer so odšli iz bolnišnice vsi ranjenci razen 12. Med hudo ranjenimi je ostala samo Elena Camelli. Sina znanega založnika Mondadorija iz Milana, Riccarda Mondadorija pa so prepeljali na neko milansko kliniko, kjer so ga operirali na možganih. Trdijo, da je operacija uspela. Ob isti uri zvečer se čuvaj, ki je zbežal, še vedno ni vrnil domov, kjer ga čaka urestrašena žena z otroki. Do sedaj odgovorne oblasti še niso izdale ukaza za njegovo aretacijo. Pravijo, da je bil ves obupan ter da je krčevito jokal, ko je zbežal. Vsekakor pa izključujejo možnost, da bi bil pijan.

Šele do večera so orožniki pobrali vse predmete, ki so jih potniki pustili raztresene okrog kraja nesreče. Zanimivo je, da so našli tudi kovček z dragulji, last neke Terese Cerutti. Pravijo, da znaša vrednost okrog 6 milijonov lir.

—«»—

Ovni iz Jugoslavije bodo prezimili v Alžiriji

GENOVA, 5. — V posebnih vagonih je prispelo danes v Genovo 3:500 izredno lepih ovnov iz Jugoslavije. Danes so jih vkrcali na motorno ladjo «Solchiaro», s katero jih bodo prepeljali v Alžirijo, kjer bodo preživeli zimo. Na ladji so uredili posebne naprave, tako da živali ne bodo trpele med vožnjo mraza in ne posledic zaradi morske bolezni.

—«»—

Miši so pojedle za dva milijona in pol bankovcev

PARMA, 5. — V Pianadetto di Monchio so miši uničile za dva milijona in pol bankovcev. Neka gospa je spravila v škatlo iz lepenke 3.200.000 lir v gotovini. Ko je šla oni dan pogledat v škatlo, je ugotovila, da so dobršen del bankovcev miši uničile. V banki so ji lahko zamenjali samo 700.000 lir, na katerih se je moglo še z gotovostjo ugotoviti, da so kolikor toliko nepoškodovane. Banka ni povedala imena neprevidne gospe.

Anita Garibaldi je v bolnišnici

RIM, 5. — Zadnja vnukinja slavnega Garibaldija, 84-letna Anita Italia Garibaldi, je v bolnišnici Svetega duha. Nekaj pred 12. uro je neki družinski prijatelj trkal na vrata njenega stanovanja v Ul. Pompeo Magno št. 1 in ker se ni nihče oglasil, je obvestil policijo, ki je nato vrata s silo odprla in našla Anito Garibaldi na tleh v kuhinji — v nezavesti. Vse stanovanje pa je smrdelo po plinu. Vse kaže, da jo je zadušil plin, ki je prihajal iz plinskega kuhalnika, na katerem je zavrela voda in ugasnila plamen. V bolnišnici trdijo, da je Anita že izven nevarnosti. Danes jo je obiskal njen brat Ezio.

—«»—

Zasul ga je plaz zemlje

BOLOGNA, 5. — Med gradnjo neke stavbe sta dva delavca kopala odtočne jarke, globoke 160 cm. Nenadoma se je nanju usul plaz zemlje, pomešan s kamenjem. Delavca Longhija je plaz ranil po glavi in ga zasul, medtem ko je bil njegov tovariš samo delno zasut. Ko so jima drugi delavci pritekli na pomoč, je bil ubogi Longhi že mrtev, njegovega tovariša pa so rešili.

—«»—

«Hora legalis» za mladoletnike v Parizu?

PARIZ, 5. — Pariški občinski svetovalec Auguste Marbeuf je predlagal policijskemu prefektu, naj prepove vsem mladoletnežem, mlajšim od 18 let, da ne smejo po 22. uri na ulice brez spremstva odraslih. Marbeuf je namreč nekak specialist za vprašanje *«blousons noirs»*, ki v Parizu še vedno prirejajo razna zločinska divjaštva, tako da imajo sodišča z njimi vedno več opravka.

Sophia Loren z Anthonyjem Perkinsom, ki je njen partner v filmu «Tretja dimenzija». Film snema v Parizu pod vodstvom režiserja Anatola Litvaka

Po zmagi podjetnikov

V New Yorku zdaj že vozijo vlaki «roboti»

NEW YORK, 5. — Prvi, popolnoma avtomatični vlak na svetu, je začel redno obratovanje po otvoritveni svečanosti, ki ji je prisostvoval župan Wagner, na newyorški podzemni železnici. Vlak, ki se giblje na električni pogon in obratuje med važnima postajama Times Square in Grand Central, se ne razlikuje mnogo od električnih vlakcev, ki jih upravljajo otroci, ki pritiskajo na vzvode in gumbe. Vendar pa se v lokomotivi — to je posledica močnega sindikalnega gibanja — nahajata dva «simbolična uslužbenca», kar naj dokaže, da ljudi «niso nadomestili gumbi».

Toda po pogodbi, ki jo je sklenil sindikat prevoznih delavcev ter občinsko podjetje, bo le-to obdržalo «simbolične uslužbence» samo šest mesecev. Tedaj bodo začeli obratovati drugi vlaki-roboti in v njihovih lokomotivah ne bo več nič drugega kot stroji in aparati.

Časnikarji in reporterji radia in televizije so se dolgo časa zadržali v podzemlju na obeh postajah ter spraševali za mnenje potnike. Mnogi so se pritoževali, da se vlak prenaglo ustavi na eni izmed končnih postaj. Na drugi postaji pa se vlak ustavi počasneje, ker je zaradi ovinka pred postajo prisiljen že prej počasneje voziti. In tako so uslužbenci podzemne železnice prišli do zaključka, da stroj pač ne bo mogel nikoli popolnoma nadomestiti človeka. Več tisoč potnikov pa je odšlo iz podzemne železnice ter odhitelo proti uradom ali domov, ne da bi niti opazilo spremembo, ki je začela «dobo robotov» na podzemni železnici v New Yorku.

NEW YORK, 5. — Od Novega leta pa vse do včeraj so stavkali v New Yorku namestčenci največjih zasebnih javnih prometnih podjetij. Šele včeraj je prišlo do sporazuma, katerega pa dve podjetji nista hoteli podpisati. Zaradi tega se je stavka nadaljevala, dokler se nista obe podjetji premislili in pristali na kompromisni sporazum s sindikati ter s tem na zvišanje mezd.

—«»—

Za rehabilitacijo Sacca in Vanzettija

TURIN, 5. — Odbor za rehabilitacijo Sacca in Vanzettija, ki ima svoj sedež v Cuneu, je začel zbirati podpise solidarnosti ob priložnosti turinske premiere gledališkega dela Rolija in Vincenzonija, ki obravnava tragično zgodbo Sacca in Vanzettija. Ta dva sta bila leta 1921 v Bostonu obsojena na smrt na električnem stolu in obsodba je bila leta 1927 tudi izvršena, čeprav se je skoraj ves svet zavzemal za obsojenca Obtožena sta namreč bila, da sta oropala poštni avtomobil.

Podpisi bodo predloženi italijanski vladi v obliki prošnje, naj intervenira pri ameriški vladi, da bi se doseglo uradno priznanje nedolžnosti obeh usmrčenih. V Ameriki že obstaja neki ameriški odbor za rehabilitacijo Sacca in Vanzettija, ki šteje čez 30 milijonov članov.

—«»—

MONTREAL, 5. — Policija je priprla štiri moške in štiri ženske v zvezi s preiskavo o ropu v neko banko v Montrealu meseca julija, ko so roparji odnesli okrog 4 milijone dolarjev. Prišli so v banko v dneh week-enda ter so se polastili vsebine 377 varnostnih skrinjic. Kdo so osebe, ki so jih priprli, ni bilo objavljeno.

Znani plezalec Walter Bonatti se že pozimi z vso vestnostjo pripravlja za poletne vzpone. Na sliki ga vidimo, ko z odličnim aparatom fotografira neko gorsko steno. Nato sliko razvije in študira vse podrobnosti in težave, ki jih stena predstavlja

2579 oseb na Angleškem je umrlo zaradi mraza

LONDON, 5. — Zaradi mraza v preteklih dneh je na Angleškem umrlo 2579 oseb. Večina teh oseb je bila v visoki starosti in je znano, da je v mrazu sploh smrtna žetev med starejšimi ljudmi obilnejša. Od teh oseb jih je 146 umrlo za influenco. 1,301 za vnetjem bronhijev in 1.132 za pljučnico.

Ni pa še podatkov s Škotskega, toda celotno število gotovo ne bo doseglo bilance tedna 5.—9. decembra 1952, enega izmed najbolj smrtonosnih v zgodovini dežele, ko je namreč «smog» povzročil smrt 4.000 oseb v samem Londonu.

—«»—

Veliko število žrtev cestnih nesreč v Franciji

PARIZ, 5. — Obračun 1420 cestnih nesreč v Franciji med 30. decembrom in 1. januarjem navaja 83 mrtvih in 2069 ranjenih. Žrtve je treba pripisati predvsem vremenskim razmeram ter poledici.

Pozno zvečer se je nadalje izvedelo, da sta se pri Albertvillu v Savoji zaletela drug v drugega avtobus, v katerem so bili večinoma šolarji, in kamion. Pri nesreči je bilo šest mrtvih, med katerimi so štirje otroci. Ranjenih je osem.

Autant-Lara se z Morrisom Ergasom vrača s sodišča v Firencah

AUTANT-LARA NA SODIŠČU ZARADI FILMA «NE UBIJAJ»

Režiser filma «Ne ubijaj» Claude Autant-Lara se v družbi producenta Morrisa Ergasa vrača s sodišča. Prišel je v Firence prostovoljno, da bi govoril s preiskovalnim sodnikom dr. De Biasejem. Ta ima namreč opravka s filmom, odkar je florentinski župan La Pira povabil precej veliko število oseb na zasebno predvajanje tega filma. Nekdo se je našel, ki je župana prijavil sodišču, češ da predvajanje ni bilo zasebno, ker je bilo preveč oseb navzočih in filmu, ki v Italiji še nima dovoljenja za predvajanje, se očita antireligioznost in spodbujanje h kaznivemu dejanju. Režiser Autant-Lara je dal sodniku pojasnilo glede nekaterih mest v filmu.

Od ponedeljka v Firencah filmski «Festival narodov»

FIRENCE, 5. — *Izbirna komisija za «Festival narodov», ki se je sestala v Firencah, je zaključila pregled dokumentarnih filmov ter določila program filmov v konkurenci. Prikazovanje filmov se bo pričelo 8. januarja, in sicer je prvi na vrsti neki holandski film. Festivala pa se s svojimi deli udeležujejo ZSSR, Grčija, Velika Britanija, Nemčija, CSSR, Belgija, Jugoslavija, Poljska, Malajska, Francija, Egipt, Maroko, Švica, Kanada in Italija. Retrospektivni pregled bo posvečen sociološkemu in etnografskemu dokumentarnemu filmu ZDA od njegovih začetkov do konca druge svetovne vojne.*

Ingrid Bergman v Italiji

RIM, 5. — *Na letališče Fiumicino je prispela z letalom iz Pariza filmska igralka Ingrid Bergman. Prišla je s hčerami Jenny, Isotto in Isabella ter sinom Robertinom. Ostala bo nekaj dni na počitnicah v Italiji.*

Kolikšna je vrednost v Bergamu ukradenih slik

BERGAMO, 5. — *Policija je na delu, da bi zasledila tatove, ki so v Silvestrovi noči odnesli iz stanovanja nekega zobotehnika nekaj dragocenih slik. Za tatvino se je izvedelo šele v noči na 4. januar, toda policija je vedela za stvar že na Novega leta dan. Ze tedaj je namreč žena zobotehnika tatvino odkrila ter jo prijavila na policiji.*

Tisto noč je bila žena pri prijateljih na zabavi, medtem ko je bil mož po opravkih v Parizu. Tatovi, ki so prišli v stanovanje, so delali dokaj nemoteno. Slike so vzeli iz okvirov, da so jih laže odnesli. Sicer gre za platna majhnih dimenzij, vendar trde lastniki, da so bila vredna sto milijonov; zavarovana pa so bila le za 50 milijonov. Sliko, ki je široka 30 cm in visoka 43 cm ter predstavlja «večerjo v Emavsu», je lastnik pripisoval Tizianu in to so potrjevali tudi nekateri izvedenci. Dve drugi sliki, še znatno manjši, predstavljata tihožitja francoskega slikarja Pierra Nunnimaja. Četrta, približno enako visoka, pa je delo flamskega slikarja Formisa. Sicer pa so mnenja o vrednosti ukradenih slik različna. Policija je baje pokazala fotografsko kopijo ukradenega Tiziana ravnateljstvu Brere v Milanu, pa je baje prejela negativen odgovor. Med deli Tiziana namreč «Večerja v Emavsu» ni katalogizirana. Po mnenju Brere delo na spada v Tizianovo šolo. Vsekakor pa so izvedenci poudarili, da je zelo težko vrednotiti kako sliko zgolj po fotografskem posnetku.

Zalosten večer in noč slikarice De Poliolo

RIM, 5. — *Slikarica Doroty De Poliolo, ki je poznana tudi v rimskem filmskem svetu, ker je sodelovala pri nekaterih filmih, je bila prepeljana v bolnišnico zaradi poškodb po udarcih in zaradi prereza zapestja. Po tem, kar so ugotovili preiskovalni organi, kaže, da je šlo za precej hudo obračunavanje med slikarico in nekim trgovcem, s katerim je preživela večer. V trenutku obupa, potem ko jo je omenjeni moški pustil samo, je slikarica skušala napraviti samomor s tem, da si je prerezala žile na desnem zapestju s koščkom razbitega ogledala iz torbice.*

Izbrane popevke za festival v Sanremu

SANREMO, 5. — *Komisija, ki je izbirala pesmi za festival v Sanremu, je v Milanu zaključila svoje delo. Izmed 215 pesmi, ki jih je dobila družba ATA, ki festival organizira, je izbrala 15 pesmi, ki bodo na sporedu 8., 9. in 10. februarja. Poleg teh pa bodo poslali še devet pesmi «povabljeni» avtorji. Sedaj izbrane pesmi so: «Un'anima leggera», avtorja sta Bergamini in Rocca; «Vestita di rosso» (Testa - Cozzoli); «L'ultimo pezzo di terra» (Conte-Nunzio Gallo Forte-Zanfagna); «Cipria di sole» (Mazzoco-Marotta); «Buongiorno amore» (Luidi-Johnny Dorelli); «Lui andava a cavallo» (Ravasini-Nisa); «Tango italiano» (Malgoni-Pallesi-Beretta); «Pesca tu che pesco anch'io» (Di Lazzaro-Bixio-Cherubini); «Lumicini rossi» (Fabor - Testoni); «Gondoli gondolà» (Carosone - Nisa); «L'anellino» (Lojacono-Nisa); «Prima del paradiso» (Vantellini-Pinchi); «I colori della felicità» (Sciorilli-Ranzato); «L'ombrellone» (Calvi-Chiosso); «Centomila volte» (Censi-De Bernardi).*

Družba ATA se je odločila, da zviša na 23 število pesmi, določenih za festival in sicer zaradi dobre kvalitete pesmi, prijavljenih za natečaj. Tako bo na festivalu vsega 32 pesmi. Izvajali bodo 16 pesmi 8. februarja in drugih 16 naslednji dan. Za finale 10. februarja pa bo izbranih samo po šest pesmi vsakega večera.

Ugo Tognazzi v filmu po delu Alberta Moravie

RIM, 5. — *Preden je Ugo Tognazzi odpotoval v Skandinavijo, je povedal, da ima s seboj roman Alberta Moravie «Prezir». Zdi se, da ima igralec zelo resne namene z načrtom, da bi nastopil v filmu, ki bi bil narejen po tem romanu. Ta film bi delal takoj po Lattuadovem filmu «L'Arialda». V najkrajšem času bi se moral sestati s Carlom Pontijem in Jean-Lucom Godardom, ki bi bila producent in režiser filma.*

Tekmovanje v komponiranju in igranju na klavir

RIM, 5 — *ENAL organizira tri vsedržavne natečaje za klavirske kompozicije in izvajanje. V mesecu marcu bodo pokrajinska izločilna tekmovanja pri ENAL v Bariju, Bologni, Bocnu, Cagliariju, Firencah, Genovi, Neaplju, Palermu, Pesaru, Rimu, Turinu in Benetkah, končno pa bo Spezia sprejela konkurente na finalnem tekmovanju. Tisti, ki se hočejo udeležiti tega tekmovanja, morajo napraviti prošnjo na pokrajinskih uradih ENAL.*

Bing Crosby operiran

SANTA MONICA (Kalifornija), 5. — *Znani pevec in igralec Bing Crosby je bil danes operiran. Odstranili so mu dva ledvična kamna. Operacija je popolnoma uspela in — kot je izjavil kirurg operater — ni bilo nikakih nevšečnosti in komplikacij.*

Bing Crosby, ki ima sedaj 57 let, je tako prestal že tretjo operacijo zaradi ledvičnih kamnov; prvi dve operaciji sta bili l. 1952 in 1957.

AKTUALNE TEME AZIJSKEGA JUGOVZHODA

Japonska v veliki dilemi: k Pacifiku ali kontinentu?

Japonska prizadevanja, da bi si povrnila ugled velike sile in prevzela vodilno gospodarsko in politično vlogo na azijski celini

S svojega nedavnega petnajstdnevnega potovanja po deželah azijskega jugovzhoda se je japonski predsednik Ikeda vrnil s še večjim prepričanjem, da mora Japonska v bodoče bolj upoštevati probleme držav na kontinentu, če se hoče afirmirati kot azijska sila. Vlogi Japonske v Aziji — kot pravi predsednik japonske vlade — je treba dati prednost pred njenim pripadništvom Zahodu.

V času prvega povojnega obiska japonskega predsednika v Pakistanu, Indiji, Burmi in Tajlandiji so se razgovarjali predvsem o gospodarskih vprašanjih. Svojim gostiteljem je Ikeda odkrito dal razumeti, da se Japonci sedaj za to področje mnogo bolj interesirajo kot do sedaj. Potrdilo tega je bila obljuba za ekonomsko pomoč za izvedbo pakistanskega in indijskega petletnega načrta, podpis sporazuma o izplačilu japonskih vojnih dolgov Tajlandiji, medtem ko so problemi vojnih dolgov Burmi ostali še sedaj nerešeni. Pakistanu je bil odobren kredit 20 milijonov dolarjev in pomoč v strokovnjakih, ki naj bi prispevali k razvoju kmetijstva in tekstilne industrije. Indiji je bil obljubljen nov kredit 80 milijonov dolarjev, sredstva za razširitev železarn (Japonci so glavni kupec indijske železne rude in polizdelkov). Tajlandija je dobila 2,6 milijarde jenov, ki jih bo uporabila za nakup osnovnih dobrin na Japonskem. Vprašanje starih vojnih dolgov Burmi bo verjetno rešeno že na spomlad letošnjega leta, ko bo U Nu verjetno obiskal Tokio.

Koncepcija velike države

Zanimanje Japoncev za azijski kontinent ni novo, temveč je sedaj samo pojačano. Že zelo dolgo skušajo Japonci tiho, toda uporno povrniti ugled in učvrstiti nekdanji položaj Japonske, ki ji po njihovem mišljenju pripada tudi v sodobnem svetu, predvsem v Aziji. Še do nedavnega pridržano, a sedaj vedno bolj odkrito, govorijo vodilni člani vladajoče liberalno - demokratske stranke o »veliki državi«, pri čemer imajo v mislih vlogo Japonske kot najbolj razvite in industrijsko najmočnejše azijske dežele v mednarodnih odnosih. Razlago zakaj se vztraja na velikodržavnosti ni težko najti. Razvoj japonskega gospodarstva po letu 1951 je bil tako nagel, da v nekaj letih ni samo dosegel predvojne ravni, temveč jo celo znatno presegel. Industrijska proizvodnja se je večala za povprečno 20 odst. letno, kar predstavlja edinstven primer na svetu. Vzporedno s tem so tudi zahteve za priznavanje odgovarjajočega političnega pomena v svetu postajale vse pogostejše in glasnejše. Po razgovorih, ki jih je imel Ikeda v sredini leta 1961 v ZDA in v Kanadi, se je iz uradnih stališč govorilo in pisalo, da so »razgovori potekali na enakopravni osnovi«, kar naj bi dokazovalo rehabilitacijo Japonske kot enakopravnega političnega partnerja v zahodnem krogu.

Vzporedno s takim razvojem položaja je rasel tudi pomen Japonske v svetovni trgovini. Čuteč neodložljivo potrebo po tržiščih za svoje proizvode, si Japonska že dolgo silno prizadeva, da bi svoji industriji zagotovila zadostne količine surovin, prehrambenih proizvodov in polizdelkov, istočasno pa tudi plasma svojih proizvodov. Zaradi tega ni brez osnove trditev, da ta daljnovzhodna država nima druge razen »ekonomske diplomacije«. Njena aktivna vloga v Ekonomski komisiji za Azijo in Daljni vzhod (EKAFE) ter številne ustanove, ki so bile ustanovljene zato, da bi pomagale ekspanziji Japonske, kažejo prav na to. Nekaj podatkov:

Maja 1961 je bila v Tokiu ustanovljena Azijska organizacija za produktivnost (APO), v katero so poleg Japonske včlanjeni Pakistan, Indija, Južna Koreja, Nepal, Filipini, Formoza in Tajlandija. Organizacija se ukvarja s proučevanjem regionalnih problemov proizvodnje, opravlja izmenjavo mišljenj in izkustev, ter nudi pomoč deželam — članicam.

Pred dvema letoma je Japonska pristopila k Združenju za mednarodni razvoj (IDA) in »Skupini za nudenje pomoči za razvoj« (DAG). Prispevek Japonske Mednarodni banki znaša okrog 70 milijonov dolarjev, od katerih je bilo do julija 1960 posojeno Indiji in drugim deželam Jugovzhodne Azije 82 odst.

Konec leta 1958 so Japonci ustanovili Azijski ekonomski inštitut z nalogo, da sistematično proučuje in spremlja problematiko v deželah kontinenta. Od leta 1957 Japonci »raziskujejo možnosti investicij« z namenom, da spodbujajo investiranje kapitala japonske industrije v nerazvitih deželah. Večja raziskovanja na področju iskanja surovin so bila izvedena v Vietnamu, Laosu, Tajlandiji, Kambodži, na Borneu, v Pakistanu, Argentini, Braziliji in Peruju.

Tudi z drugimi ukrepi, s pomočjo načrta subvencij za uvoz kmetijskih proizvodov in rud, preko reparacij, privatnih investicij, fonda za gospodarsko sodelovanje s prekomorskimi ozemlji, krediti itd., skuša Japonska narediti vse, da bi predvsem azijsko tržišče, na katero je prirodno usmerjena, čimbolj priklenila nase.

Borba za tržišča

Taka orientacija Japonske prihaja še močneje do izraza v zadnjem času, ko njen plačilni položaj v mednarodnih trgovinskih odnosih ni najugodnejši. Pojav deficita v trgovinski bilanci, ki je za prve tri mesece 1961 dosegel nad 350 milijonov dolarjev, pojasnjujejo japonski strokovnjaki s silnim tempom razvoja industrijske proizvodnje, ki zahteva tudi stalni porast uvoza. Zaradi tega je vlada podvzela ukrepe, da bi z ene strani omejila investiranja, z druge pa pomagala politiki forsiranega izvoza. Vladni načrt predvideva, da se letošnja stopnja porasta izvoza podvoji in vskladi s stopnjo porasta industrijske proizvodnje. Realizacija takega načrta zahteva najdbo novih in širjenje obstoječih tržišč za japonsko blago, ki zadeva ob številne ovire, posebno kadar gre za japonski izvoz v industrijsko razvite dežele. Tako na pr. štirinajst dežel članic GATT med katerimi Velika Britanija, Francija in Italija, ne priznavajo Japonski klavzulo največjega pooblastila baje zaradi »nelojalne« in »nedopustne japonske trgovinske prakse, ki se poslužuje dumpinga in podobnega. Znano je tudi nezadovoljivo tratiranje nekaterih japonskih proizvodov na tržišču ZDA.

Računajoč s tem, da težave pri izvozu v industrijsko močne države ne bodo tako zlahka odstranjene, je Japonska prisiljena najti izhod na druga tržišča, v prvi vrsti v nezadostno razvitih državah, med katere spadajo tudi one, ki jih je predsednik japonske vlade nedavno obiskal in še druge v Aziji, Afriki in Južni Ameriki.

Prav o tej problematiki so zelo živahno razpravljali na sestanku nenavadno močnih delegacij ZDA in Japonske novembra 1961 v bližini Tokia. Delegaciji, ki sta ju vodila ministra zunanjih zadev Rusk in Kosaka in v katerih je bilo po šest ministrov, sta razpravljali predvsem o gospodarskih vprašanjih. Blagovna izmenjava med ZDA in Japonsko je dosegla tak obseg, da je danes Japonska za Kanado najmočnejši ameriški trgovinski partner. Močnemu pritisku japonskega blaga na ameriško tržišče se ostro upirajo predstavniki nekaterih gospodarskih panog Amerike, zaradi česar je Japonska bila prisiljena resno proučiti možnosti za širšo izmenjavo tudi z drugimi državami, med katerimi s Sovjetsko zvezo in celinsko Kitajsko.

Tihomorska skupnost ali...

Rusk, ki je ocenil to za zelo nevarno, je japonskemu kolegu prikazal možnost firmiranja tihomorske skupnosti, ki bi predvsem vključevala ZDA Japonsko in Kanado, kasneje pa tudi vse ostale »nekomunistične« države Pacifika in Azije. Tako povezovanje, katerega osnova je popolna razdelitev sveta v dva, ne samo politično, temveč tudi gospodarsko, nasprotna tabora, izpopolnjeno z normalizacijo odnosov med Japonsko in Južno Korejo, je izzvalo ostro reakcijo opozicije na Japonskem, ki vidi v tem začetek ustvarjanja novega vojaškega bloka, pakta NEATO, v katerem bi se Južna Koreja in Japonska preko Filipinov in Formoze direktno povezali s SEATO.

Potovanje voditelja japonskih »torijevcev« sili k razmišljanju o tem, ali se povečano zanimanje Japonske za azijske dežele ne zoperstavlja omenjeni tihomorski skupnosti ali Ikedovo oživljanje ideje o formiranju azijskega tržišča pomeni, da je Japonska pripravljena na krepko povezavo na tako organizacijo, ki bi glede na politiko neangažiranja mnogih azijskih držav bila prosta blokovskih političnih opredelitev in v kateri Japonska ne bi imela vodilne vloge?

Po povratku v Tokio so krogi blizu predsednika sporočili, da je Ikeda dobro spoznal, da nerazvite dežele in nizek življenjski standard predstavljajo najugodnejša tla za »komunistični vpliv«. Da se to preči, je treba bolj voditi račun o spremenjenih pogojih, do katerih je prišlo na tem področju. Toda sodeč po vsem kar se dogaja, japonska delegacija ni razumela te spremembe pogojev. Poudarjeno zatrjevanje, da je Japonska azijska dežela in da nihče bolje kot Japonska ne more

(Nadaljevanje na 6. strani)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

56 tržaških likovnikov na novoletni razstavi

Za novoletno razstavo naših likovnikov je letos na razpolago le Občinska galerija. Dočim so lani napredno usmerjeni razstavljali pod Teatro Nuovo ali ostali pod Magistratom, so sedaj vsi združeni v malem prostoru. Ne glede na to pa so prireditelji, s tem, da niso sprejemali prevelikih del, uspeli vzporediti dela 56 likovnikov, od katerih je nekako polovica informalno abstraktno navdušenih, tako, da prihajajo do enakomerne veljave slike vidnejših mojstrov kot tudi one manj znanih, med katerimi so taki, ki se prvič pojavljajo v teh prostorih. Tako je Massarijevo uspelo »Potopljeno mesto« prišlo celo v izložbeno okno.

Med novimi gosti izstopajo zlasti Cornochin z navidezno informalnim oljem »Cvetenje«, Tostijev učenec Mattarelli, ki je zelo napredoval in se rešil učiteljevega vpliva, Martinelli z žirafasto obarvanim tihožitjem ter v manjši meri še Ariosi, Gei, Kailerova in pa Gombač.

Za loterijske dobitke so tokrat odkupili kar osem slik. Te sreče za srečo drugih, so bili deležni Antoni, Brumati, Lannes, Metallinova, Orlando, Perizi mlajši in pa Walcher. Od v tej oceni še neomenjenih mojstrov razstavlja Devetta odličen, četudi zanj barvno zelo temen akvarel »Božič 1961«, stari Giordano »Mreže«, Guacci eterično izginjajoči par vrtnic, Nestor Lucano tri gole deklice ob kresu, Orlando pa »Pomlad«, ki ostaja tu še dokaj figurativna. Nadalje razstavlja Perizi Tiziano lepo vazo cvetlic, Rossignano, živahno naslikano pokrajino, ki kaže njegov stalen napredek, in končno Sormani preštudirano »Predmestje« v svojem tako značilnem slogu poenostavljanja podrobnosti. Carajanova, Castelreggio, mladi Chersicla, De Comelli, Moretti, Prokopova in Psacaropulova ter Sircelj hodijo tudi tu svoja znana in ustaljena pota, kot tudi Scott-Sbisajeva, katere slika pa verjetno ne odgovarja oznaki v katalogu. Opozoriti moramo še na Ukmarjevo sliko, ki prikazuje žarko lepoto ohlajajoče se raztopljene kovine, na Ravalicovo »Mater« ter na Zerbonijev »Gozd na Krasu«, in, če omenimo še bolj ali manj uspela dela Cominottijeve, Cosutte, Duizd, Pacifica, Crovatove, Rive in cadorinjevske maske Rome Rozmano, pa še barvno in stilno zelo dobre golobe De Reyeve ter za Zenara neznačilen akvarel, smo izčrpali prav ves seznam razstavljavcev, razen dveh kiparjev. Sta to v svojem snovanju tako poliedrični Russo z malo Madono in originalni mehanik Zoll, ki nam tu podaja že drugi primer, kako se da površinska mehkoba starih avtomobilskih hladilnikov uporabiti za slikovito in res umetniško poustvarjanje naravnih oblik.

—«»—

Ponte v Moncenisiu

Preteklo je že dobro leto od prve Pontejeve razstave v Moncenisiu. Medtem smo gledali njegove slike na raznih skupnih razstavah ter ugotavljali, da se polagoma spreminja tako v barvi kot v zasnovi svojih del. To je sedaj povsem očitno na tej drugi njegovi razstavi v baru Moncenisio. Sprememba, četudi še vedno rahla, je v izginevajoči oglatosti nefiguralnih oblik in oddaljevanju od sivo-rumenkaste barvnosti v oranžno-rjave odtenke. Ponte sam trdi, da ostaja še vedno v območju figurativnega upodabljanja, kar pa je za večino obiskovalcev razstave komaj zaznavno le še v sliki »Interjer s sadrastim kipom« in manj tudi v podobi »Ožgani les«, ki je čisto verjetna kot taka, ker ponazoruje pač podolgovat očrnel ogorek v preprosti, čeravno ne vsakemu takoj zaznavni lepoti svoje mehanično in kemično načete snovnosti. Ostale podobe pa, čeprav so v bistvu res premišljeno poustvarjanje detajlne lepote kraških kamnin in rastlin, se vendarle močno približujejo iz raznosti tako imenovanega geologičnega slikarstva, saj tudi slika »Zdrobljene školjke«, bi lahko prav tako dobro predstavljala iz morskih usedlin nastalo kamenino. Hvalevredno pa je to, da Ponte ne razširjuje svoje tematike, temveč se večkrat vrača na svojih razstavah na že znane motive, kot na primer »Kraški kamnolom«, kar dokazuje, da skuša videti vedno več kraške krasote in prodreti globlje v nje kršno narav. Toda v tem vztrajnem približevanju k osrčju motiva leži tudi stalna nevarnost, da z neprestanim omejevanjem oblikovnosti ne spravi isto na neko samo njemu razumljivo lepotno formulo.

MILKO BAMBIC

RADIO TELEVIZIJA

Sobota, 6. januarja 1962

Radio Trst A

8.30: Božični motivi; 9.00: Respighi: Botticellianski triptih; 9.20: Godalni orkestri; 11.30: Oddaja za najmlajše; nato Harmonikarja Michele Corino in Aldo Gasparino; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Ženska imena v lahki glasbi; 14.40: Kvintet Avsenik; 15.00: Mali koncert; 15.30: »Henrik, dobri vitez«, božični misterij; 16.55: Alban Berg: Koncert za violino in orkester; 17.20: Sem in tja po lahki glasbi; 17.45: Dante Alighieri: Božanska komedija: Nebesa; 18.15: Motivi na klaviaturi; 18.30: Jazz panorama; 19.00: Ljudska opravila in opasila; 19.30: Novi glasovi; 20.00: Šport; 20.40: Zbor »Jacobus Gallus«; 21.00: Za smeh in dobro voljo; nato Violinist Wandy Tvorek; 22.15: V ritmu in melodiji.

Trst

13.30: Glasba po željah.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba za vas; 12.45: Glasba za vas (II. del); 13.40: Popevke in ritmi od tu in tam; 14.30: Majhen koncert zabavne glasbe; 15.30: V ritmu valčka in polke; 16.00: Glasbeni program v sodelovanju s poslušalci; 16.30: Dogodki in odmevi; 16.45: Na harfo igra Pavla Uršič-Petričeva; 17.00: Srečanje med notami; 17.40: Jazz cocktail; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Ella Fitzgerald; 19.30: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na italijanskih morjih; 7.15: Jutranja glasba; 8.30: Operetne melodije; 10.15: Dvorakovi koncerti in simfonije; 11.00: Prijatelji pesmi; 12.20: Glasbeni album; 14.30: Pesmi otrok; 14.45: Koncert lahke glasbe; 16.45: Jutrišnji športni dogodki; 17.00: »Marcellino, kruh in vino« — program za otroke; 18.30: Malatesta: Oratorij za soliste, zbor in orkester; 19.30: Plesna glasba; 21.00: Magična flavta; 21.30: Pojeta Giorgio Consolini in Betty Curtis; 21.50: »Darilo opata Macomba« — radijska drama; 23.15: Plesna glasba.

II. program

9.00: Jutranje melodije; 11.00: Glasba za praznični dan; 13.00: Renato Rascel predstavlja; 14.00: Naši pevci; 15.15: Veliki orkestri in slavni motivi; 15.35: Dobra volja in fantazija: Spike Jones; 16.00: Program ob štirih; 17.00: »Kralj medved« — bajka v operi; 19.00: Večerni glas (Bob Crosby in Jang Lawson); 20.30: Nogavica polna not; 21.05: Zaključni večer »Canzonissime«.

III. program

16.00: Boccherini: Simfonija št. 3; 17.00: Oratorij Ottocenta (Berlioz); 18.30: Skladbe Arnolda Schoenberga; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Simfonični koncert (Mendelssohn, Bloch, Schumann).

Slovenija

8.35: Operetni zvoki v izvedbi zabavnih orkestrov; 8.55: Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.25: Dva zgodovinska prizora iz albuma orkestralne glasbe; 10.15: Od tod in ondod; 11.00: Pevca Tereza Kesovija in Dušan Jakšić; 11.30: Zvočna mavrica; 12.05: Ansambel Milana Stanteta; 12.15: Kmetijski nasveti; 12.25: Melodije ob 12.25; 13.30: Sestanek instrumentov; 13.50: Italijanski pevki Milva in Mina; 14.05: Tri simfonične rapsodije; 14.35: Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20: Napotki za turiste; 15.25: Plesna orkestra Max Greger in Marty Gold; 15.40: Komorni moški zbor iz Celja; 17.50: Klavir v ritmu cha cha; 18.10: Orkestrski odlomki iz priredbe za orkester iz Wagnerjevih Nibelungov; 18.45: Okno v svet; 19.05: Priljubljene slovenske popevke in Ljubljanski jazz ansambel; 20.00: Po domače v vedri sobotni večer; 20.50: Melodije za prijeten konec tedna; 22.15: Oddaja za naše izseljence; 23.05: Plesna glasba.

Ital. televizija

14.30: Direktni prenos športnega dogodka; 17.30: Program za otroke; 18.30: Dnevnik; 18.45: Pod dvema zastavama (film); 20.20: Šport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Zaključni večer »Canzonissime«; 22.45: »Šahovo kraljestvo« — film; 23.10: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: »Cyrano de Bergerac« — (film); 22.55: Dnevnik.

Jug. televizija

18.00: Petelin Sanlukara — mladinska oddaja; 19.00: TV pošta; 19.15: S kamero po svetu in domovini; 20.00: TV dnevnik; 20.20: Kratki film; 20.30: Na tajnem kanalu — humoristična oddaja; 21.15: Studio ena; Ljubljana 22.30: Detektiv John Drake; Beograd 22.30: Serijski film; JRT 22.30: TV dnevnik.

avtomobilizem

ALI STE ŽE PLAČALI TAKSO?

Novo leto-nove skrbi: do 10. tega meseca moramo plačati letno pristojbino za osebna vozila. Za tovornike je rok podaljšan do 15. t.m., medtem ko je za motorje čas še ves mesec.

Na vozniške izkaznice moramo dati do 28. februarja tele kolke: na izkaznice kategorije B 4000 lir, kategorije C 3000 lir, kategorije D 2000 lir, medtem ko je kategorija. A (za motorna vozila) prosta davkov.

Razna vozila plačajo pristojbino po naslednji tabeli:

vozilo	Storilnost v KM	za 2 meseca	za 4 mesece	za vse leto
Nova 500	6	1.175	2.345	7.015
500 C	8	1.505	3.010	9.020
600	9	1.505	3.010	9.020
600 D	10	1.755	3.510	10.525
1100	13	3.560	7.120	21.345
Appia	13	3.560	7.120	21.345
1200	14	4.510	9.020	27.055
Giulietta	15	5.265	10.525	31.565
1400	16	6.515	13.030	39.080
Alfa 1900	19	9.690	19.375	58.120
Alfa 1900 S	20	10.695	21.380	64.130
Alfa 2000	20	10.695	21.380	64.130
1800	21	11.860	23.720	71.145
2100	23	13.865	27.730	83.170
Flaminia	25	17.375	34.740	104.210
Austin A/40	12	3.010	6.015	18.040
Anglia	12	3.010	6.015	18.040
Volkswagen	14	4 510	9.020	27.055
Simca-Aronde	15	5.265	10.525	31.565
Opel 1500	16	6.515	13.030	39.080
Taunus/17 M	18	8.520	17.035	51.105

VŽIGANJE - DELOVANJE RAZDELILCA

Razdelilec električnega vžiganja je izdelan iz plastične mase (izolatorja) v obliki pokrova, ki pokriva električni prekinjevalec, s katerim predstavljata tako skupen sklop. V plastičnem pokrovu električnega razdelilca je ustaljenih toliko kovinskih kontaktov, kolikor valjev ima motor. Tok visoke napetosti dovaja iz vžigalne tuljave poseben vodnik v sredino pokrova razdelilca, ki se vrti skupaj s pogonsko osjo električnega prekinjevalca.

Na kontakte v pokrovu razdelilca so vezani električni vodniki za posamezne svečke. Zmeraj ko pride rotor razdelilca pri svojem vrtenju nasproti posameznega kontakta v pokrovu razdelilca, steče sekundarni električni tok po vodniku na odgovarjajočo svečko. Nastavitev rotorja razdelilca je izvedena tako, da pride le ta nasproti posameznega kontakta zmeraj ravno v trenutku, ko se kotakta kladivca in nakovalca v električnem prekinjevalcu medseboj razmakneta.

Glavno na kar moramo pri razdelilcu še posebej paziti, je vrstni red, po katerem so priključeni električni vodniki za svečke v pokrovu razdelilca. Kontakti v razdelilcu morajo dobivati tok zmeraj po istem vrstnem redu. Toda kontakti niso po istem vrstnem redu, po katerem dobivajo kot vezani na svečke v valjih. Kako so kontakti, povezani s svečkami, odvisni od vrstnega reda, vžiganja motorja, vrstni red, ki je v različnih motorjih drugačen in zaradi česar moramo paziti, da ne zamenjamo električnih vodnikov pri kontaktih razdelilca in svečk. V nasprotnem slučaju ne bomo mogli motorja sploh prižgati ali bo se bodo svečice vžigale prehitro ali prepozno.

Če ima n. pr. 6-valjni motor vrstni red vžiganja 1-5-3-6-2-4 potem je prvi kontakt električnega razdelilca povezan s prvim cilindrom. Drugi kontakt, ki mu rotor električnega razdelilca posreduje električni tok, je povezan s petim cilindrom, tretji s tretjim itd.

Pri nastavitvi vžiga moramo paziti zlasti, da vžiga prvi cilinder v točno določenem trenutku. Za vse ostale cilindre gre potem nastavitev avtomatsko. O tem kako se to dela in kako moramo določiti predvžig, pa bomo govorili prihodnjič.

KO JE MEGLA...

Če nimamo nastavljenih posebnih žarometov za meglo, je bolje da vozimo s srednjimi lučmi tudi podnevi. To nam znatno pomaga ker poveča vidljivost in posebno ker opozarja na našo prisotnost ostale voznike. Zmanjšati moramo hitrost, obdržati zadostne varnostne razdalje od pred nami vozečih vozil in se ogibati nevarnemu prehitevanju.

Mraz, megla, spolzke ceste, nenehno delujoče otiralo tudi čez dan prižgani žarometi nam prilagajo pozimi nove, težje naloge, ki zahtevajo veliko izkustva pazljivosti in znatno utrujajo. Nesreča nas čaka ne le na vsakem ovinku, temveč preži na vsakem metru cestnega omrežja. Da se ji izogibamo, moramo voziti ne le previdno, marveč *zelo previdno*.

SLOVARČEK

armaturna plošča — cruscotto
brzinometer ali tahometer — tacchimetro, contachilometri
vzvod za ročno zavoro — leva del freno

SIMCA 1000 - NAJNOVEJŠE EKONOMIČNO VOZILO

Vsaka avtomobilska revija ima svojo kraljico, ki v takih priložnostih ni lepo dekle, bolj ali manj bujnih prsi, kot je pač v modi, ampak novo vozilo, ki predstavlja zadnjo novost dotične države.

Pariški salon je to čast poklonil SIMCI 1000.

Kljub temu, da ste sliko tega vozila že večkrat srečali v raznih revijah in listih, smo se odločili, da napišemo tudi mi nekaj o njej predvsem zaradi tega, ker je ta model prvi, popolnoma izvirni model družbe SIMCA v zadnjih trinajstih letih.

V Italiji stane 935.000 lir (vstevši IGE) in zanjo se plačuje 17.500 lir davka.

Zunanjost je dokaj lična, notranjost in pritikline pa niso tako skrbno izbrane kot bi prodajna cena zahtevala.

Poganja jo štiritaktni štiricilindrski motor 944 cc. s kompresijskim razmerjem 7,8, s storilnostjo 45 KM pri 5000 obratih/minuto. Motor je nastavljen zadaj. Največji vrtilni moment 7,5 mKg imamo pri 2800 obratih/minuto.

Motor je hlajen z vodo, pogon je na zadnjih kolesih, menjalnik ima štiri sinkronizirane hitrosti. V samonosni karoseriji so štirje sedeži in za vstopanje potnikov ima štiri vrata. Spredaj ima transverzalno polieliptično vzmet, zadaj pa elicoidalne vzmeti.

Vozilo je dolgo 379 cm, široko 149 cm in visoko 139 cm. Tehta 690 kg. Doseže največjo hitrost 120 km/h in porabi 6,5-8 litrov/100 km.

NEVARNOSTI VOŽNJE POZIMI

• Zelo važno je »čutiti« cesto, ko so tla spolska. Koristno je tudi, da se za take prilike tudi vadimo. To storimo tako, da včasih poskusimo kako vozilo reagira na zaviranje. To smemo seveda preizkusiti le ko je cesta pred nami in za nami popolnoma prosta.

• Nikdar ne smemo hipoma zavirati. Tako zaviranje lahko blokira kolesa in zanaša vozilo tudi takrat, ko zavore delujejo brezhibno.

• Voziti moramo vedno počasi in stalno paziti na cestna tla, tudi tam kjer smo še tako domači. Ne smemo voziti tik za drugimi, posebno ne za tovornjaki in avtobusi, ki imajo zaradi višje lege voznika v megli, večjo vidljivost in so na snegu bolj stabilni.

• Nikar ne mislite, da so ceste popolnoma suhe; za prvim ovinkom so tla lahko vlažna in v senci se vlaga spremeni v led.

ŽIVINOZDRAVNIK SVETUJE IN POJASNJUJE

Porodna omotičnost pri kravah

Zakaj in kdaj se pojavlja ter v kakih oblikah - Učinkovito cepljenje namesto nevarnega napihovanja vimena z zrakom - Ukrepi proti pojavu obolenja

Pred kratkim me je obiskal kmetovalec zaradi krave, ki mu je nenadoma obležala in ni mogla več vstati. Potožil mi je, da se je krava otelila pred tremi dnevi, da leži že osem ur in da jo je poskušal pripraviti do vstajanja najprej zlepa, pozneje še zgrda, a vedno brez uspeha. Prosil me je, naj bi prišel takoj v hlev, da ugotovim kaj je na stvari in da ukrenem vse potrebno, da krava ozdravi. Med potjo mi je povedal, da je krava že pri sedmem teletu, da doslej še ni bila bolna in da je odlična mlekarica, zaradi česar bi zelo rad videl, da mu jo ozdravim.

V hlevu sem ugotovil, da je krava švicarske pasme in da je zelo lepo rejena. Vprašal sem kmetovalca tudi o poteku poroda. Rekel mi je, da je bil porod zelo lahek in da se je krava otrebila že pet ur po porodu. Krava je kazala kot da bi leže dremala. Oči so ji bile na pol zaprte, iz gobca se ji je cedila slina. Ob dotiku sem opazil, da ima smrček, ušesa in roge hladne. Dihala je počasi in globoko. Krava se sploh ni zmenila za to, kar se je okrog nje dogajalo. Ležala je s podvitimi nogami in naslanjala glavo na pleče, tako kot prikazuje priložena slika. Jezik ji je molel iz gobca. Pri merjenju temperature sem ugotovil, da je pod normalo. Bitje žile pa je bilo bolj šibko kot običajno. Krava med obolelostjo ni zaužila ničesar. Ves ta čas ni mokrila in odvajala blata. Po vseh teh znakih sem sklepal, da je krava zbolelo za porodno omotičnostjo, kar sem kmetu tudi povedal. Svetoval sem, da ne sme vlivati ničesar skozi gobec, ker zaradi delne paralize požiralnika in prebavnih organov, bi ji tekočina lahko zašla skozi sapnik v pljuča, kar bi povzročilo pljučnico. Kmetu sem razložil, da pri tem obolenju obstajata dve možnosti: Prva, da krava sama od sebe preboli bolezen, ali pa — ako ne dobi pomoči — da pogine v dveh do treh dneh. Seveda lahkomiselno bi bilo zaupati slučaju in zato je treba živali takoj pomagati.

Kmet me je še nekako sramežljivo vprašal, če je možno zdravljenje z napihovanjem vimena z zrakom. Odgovoril sem mu, da je to možno. Vendar sem ga opozoril na zle posledice, ki jih tako zdravljenje pušča. Povedal sem, da tako zdravljenje naši kmetje največkrat prepuščajo kar ljudem na vasi, ki se menda razumejo na zdravljenje živine. Taki ljudje vzamejo za potiskanje zraka v vime kar navadno pumpo za kolesa. Napihnjene seske pa zvežejo z lastiko ali vrvico, dokler žival ne vstane. Na ta način preprečijo uhajanje zraka iz vimena. S takim postopkom se omotičnost sicer ozdravi, vendar pa se nato kaj rado pojavi hudo vnetje vimena, zaradi česar kravi mleko presahne. Z napihovanjem vimena se vanj zanesejo kužne gnojne kali, ki jih je vse polno v hlevskem zraku. Zaradi tega se krava pokvari za vedno in jo je treba prodati za nizko ceno mesarju.

Opozoril sem, da tako zdravljenje lahko vrši le živinozdravnik s posebno pripravo, katera zrak med potiskanjem očisti in razkuži. Vime je namreč zelo občutljivi del telesa in se kaj rado vname, če dospejo vanj kužne klice. Kužne klice pa zaidejo v vime, kljub vsej strokovni pripravi in opreznosti. Zaradi tega sem tako zdravljenje kmetu odsvetoval. Krava s tem zdravljenjem ozdravi v 7—8 urah.

Tako obolenje zdravimo danes z injekcijami, ki vsebujejo apnene in druge snovi, kakor tudi posebne snovi, ki poživljajo krvni obtok. Zato sem svetoval tovrstno zdravljenje, ki je na videz bolj enostavno in seveda tudi bolj učinkovito. Poleg tega se na ta način z gotovostjo izognemo vsem škodljivim posledicam, ki bi jih imeli zaradi vnetja vimena.

Kravi sem vbrizgnil v žilo 200 kubičnih centimetrov 30 odst. kalcijevega glukonata, ki je vseboval tudi 10 kubičnih centimetrov raztopine adrenalina v razmerju 1 na tisoč. Kravi so se nekaj minut po zdravljenju pričele tresti hrbtne mišice ter mišice stegna. Dihanje je pričelo postajati normalno. Kmalu je pričela tudi mokriti in odvajati zastano blato. Tričetrt ure po pričetku zdravljenja je bila že popolnoma zdrava. Če pa kravi ne bi pomagali, bi poginila v dveh do treh dneh.

Porodna omotičnost napade zelo rada 5 do 9 let stare krave, dočim se pri mlajših in starejših kravah pojavi le redkokdaj. Bolezen se običajno pojavi 3 do 4 dni po porodu. Lahko pa tudi pred ali celo med porodom.

Da se izognemo takim obolenjem, svetujemo našim živinorejcem, naj nudijo brejim kravam čim bolj raznolično krmo, ki naj bo bogata na kalciju in fosforju, zlasti priporočljiva je mlada detelja. Z molžo pa prekinimo vsaj pred 7. mesecem ali pa takoj po 7. mesecu brejosti.

Za porodno omotičnostjo zbolijo najraši plemenske krave dobre mlekarice, katerim dajemo obilno in enolično krmo in katere le redkokdaj ženemo na sprehod. Bolezen je bolj pogosta pri plemenitejših kakor pri navadnih pasmah. Zbolijo dobro rejene in zelo ješče krave, katerim ravno živinorejci kaj radi pokladajo zadnje dneve pred porodom še obilnejšo krmo. Iz tega lahko sklepamo, da sta vzroka obolenja pretirano izkoriščanje in pa enostransko krmljenje, ne da bi pri tem dovolj upoštevali naravne pogoje zdravja.

Neposredni vzroki obolenja so motnje, ki nastanejo v organizmu pri preskrbi krvi z apnom, ali pa premajhna količina apna v krvi. Žival potroši ogromne količine apna že tedaj, ko gradi kostno ogrodje teleta. Ko s porodom začne izločati mleko, se ta poraba v hipu poveča, zlasti pri dobrih mlekaricah. Žival v takem primeru ne more tako hitro nadomestiti odnosno uravnati potrebne množine apna v krvi ali pa je svojo razpoložljivo zalogo apna že izčrpala. Žival dobiva apno iz hrane in ga v svojem telesu presnavlja tudi s sončno svetlobo pri gibanju v prosti naravi. Brejim kravam, ki se zelo malo gibljejo, dajmo dnevno po nekaj žlic ribjega olja, ki vsebuje mnogo D vitamina. Ribje olje nam bo tako nadomestilo sončne žarke, ki ustvarjajo D vitamin tudi v živalskem telesu. Zgoraj opisane posledice se pa pojavijo, če živali stojijo vedno v hlevu ali pa če v krmi ni dovolj apna.

Dr D. R.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Završite odločitve, ki so bile sprejete v trenutni jezi ali nervozi. Darilo od ljubljene osebe. Zdravje zadovoljivo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Posvetite nekaj trenutkov za pismeni odgovor prijateljem. Potrebni bodo napori za ohranitev družinskega ravnotežja.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Deležni boste priznanj zaradi originalne zamisli. Izpolnjena bo obljuba, ki vam je bila dana pred časom.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Ne podvzemajte pobud, če niste za to pooblaščeni. Vaše težnje imajo znatne možnosti za realizacijo. Zdravje mirno.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Danes se nikar ne lotevajte obsežnih problemov. Verjeten prestižni uspeh v novem delovnem okolju. Nervoznost.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V improviziranih diskusijah se boste prav gotovo uveljavili. Verjetno povečanje zaslužka. Možnost sporov z mlajšimi.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Vsaka hazardna odločitev prinaša s seboj določeno tveganje. Dobri psihološki odnosi z ljubljeno osebo. Možnost potovanja.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Izogniti se boste morali neprijetni diskusiji. Nadzorujte vaše reagiranje na neupravičeno ljubosumnost. Zdravje dobro.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Popoldanski razgovori utegnejo pospešiti neko delo. Več zanimanja za finančne skrbi v družini. Zdravje brez motenj.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Srečen dan če ste podvrženi hazardnim igram. Preproste, toda zelo prijetne večerne zabave.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Z mirom in optimizmom lahko gledate na bodočnost. Poravnava majhnega nesporazuma. Odlična moralna kondicija.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dobre možnosti za uspeh v priložnostnem delu. Neko potovanje vas lahko reši skrbi in raztresenosti. Splošno zdravstveno izboljšanje.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 7.5, najnižja 1.6, ob 19. uri 5; zračni tlak 1020.7, veter 7 km vzhodnik, vlage 42 odst., nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 6. januarja
Trije kralji
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.36. Dolžina dneva 8.50. Luna vzide ob 7.21 in zatone ob 16.50
Jutri, NEDELJA, 7. januarja
Zdravko

Tiskovna konferenca Delavske zbornice CGIL

Uspehi in težave v preteklem letu na vseh področjih sindikalne borbe

Ladjedelnici Sv. Marka grozi zapora - 1.340.329 ur stavke v preteklem letu - Povečanje števila članov - Tudi za letos se pričakujejo «vroči» dnevi na sindikalnem področju

Delavska zbornica CGIL je sinoči priredila tiskovno konferenco, na kateri so bili prisotni vsi trije tajniki zbornice: Bonomo Tominez, Albino Gerli in Arturo Calabria. Uvodoma je Tominez prečital obsežno poročilo, v katerem je orisal splošni gospodarski položaj Trsta, zlasti pa še živahno sindikalno dejavnost v preteklem letu, organizacijsko stanje sindikata ter perspektive za letošnje leto.

Ugotovil je, da tržaški gospodarski položaj ni dober in da obstajajo še vedno temne točke zlasti glede industrijske proizvodnje. Zgradili so sicer nekatera nova podjetja v industrijskem pristanišču, vendar pa še vedno obstaja težak položaj ter je celo prišlo do nazadovanja v ladjedelniški industriji. Tako grozi največji ladjedelnici Sv. Marka, da jo bodo likvidirali, saj so naprave zastarele in niso nič nakazali za njih obnovitev.

Lansko leto je prišlo do trdih delavskih borb za boljše življenjske pogoje, za boljše in moderne delovne pogodbe, za obrambo delovnih mest ter obrambo gospodarstva in za obrambo sindikalnih svoboščin.

Pri tem so bile zainteresirane vse kategorije, od industrije, pristanišča, železnice, pošte in telegrafa, pa do krajevnih ustanov in državnih uslužbencev.

Po nepopolnih podatkih je lani bilo napravljenih 1 milijon 340.329 ur stavke. Značilno je, da odpade več kot polovica, odnosno 675.806 ur, na kovinarske delavce. To niso bile sindikalne bitke vsedržavnega značaja, temveč stavke, ki so se nanašale na krajevna vprašanja.

Vse te obsežne borbe so bile usmerjene za dosego naslednjih ciljev: 1. Povečanje plače z delovnim učinkom; 2. znižanje delovnega urnika; 3. urediti s pogodbo celotni delovni odnos, od akordov do kvalifikacij, počitnic, nesreč na delu, bolezenskih odsotnosti in pokojnin.

Lani so podpisali 17 sporazumov v podjetjih in 14 sporazumov, ki se nanašajo na dodatne pokrajinske pogodbe raznih sektorjev.

Rezultati so nedvomno pozitivni, če jih gledamo v celoti, vendar ni mogoče, da se z njimi delavci zadovolje, saj obstajajo še vedno izredno nizke plače in ni rešena vrsta normativnih vprašanj.

Tržaški delodajalci so vedno trmasto vztrajali, da bi ohranili stare odnose in z njimi tudi nesodoben odnos do sindikata v tovarni. Zato je prišlo tudi do nekaterih izredno ostrih in v bistvu nepotrebnih stavk, kot na primer stavka delavcev, ki odstranjujejo z ladij rjo, ki so stavkali 49 dni, delavcev AFA 48 dni in Saifag 31 dni. Najostrejši pa so bili odnosi prav v državnih podjetjih, ki bi morala točno izpolnjevati določila ustave. Prav v teh podjetjih pa so grajali delavce, ker so stavkali in so odpustili člana notranje komisije.

CGIL je naredila pomemben korak naprej tudi glede notranjih organizacijskih vprašanj, saj je povečala število vpisanih članov za 5 odst. Izboljšali so se notranji odnosi in znatno okrepila avtonomija posameznih pokrajinskih sindikatov.

Zlasti pa je pomemben napredek, ki so ga zabeležili pri volitvah za člane notranjih komisij. CGIL je uspelo prodreti tudi v najtežjih pogojih in to v novih podjetjih, saj je na primer v podjetju FILSNIA med 278 delavcev kar 111 volilo za listo CGIL.

Lani so obnovili notranje komisije v 28 podjetjih in to po novem volilnem sistemu, tako da ne volijo več posameznih kandidatov temveč kandidatne liste. Zato je tudi težko primerjati sedanje rezultate s prejšnjimi in daje edino pravilno sliko odstotek glasov, ki jih je prejela posamezna lista.

Omenili smo že, da so bile volitve v 28 podjetjih, ki imajo skupno okoli 13 tisoč uslužbencev. CGIL je tu pridobila 9 novih mest v notranjih komisijah, medtek ko je Delavska zbornica (CISL) zgubila 6 mest.

Nova delavska zbornica CGIL je med delavci prejela 60 odstotkov glasov in 24 odst. med uradniki. Ima 57 mest med delavci in 6 med uradniki. Skupno je za njo glasovalo 52 odstotkov volilcev.

Delavska zbornica CISL pa je med delavci prejela 40 odstotkov glasov in med uradniki 75 odstotkov. Ima 42 mest med delavci in 31 mest med uradniki. Skupno je za njene liste glasovalo 47 odstotkov volivcev.

Lansko leto so zabeležili tudi pomemben korak naprej v enotnosti, saj so bile skoro vse sindikalne akcije enotne. Žal pa je proti koncu leta prišlo do stališča izvršnega odbora Delavske zbornice—CISL, ki uporablja izključno politične argumente za napad na CGIL. Na tak način se ne krepi delavsko gibanje in se ne utrjuje niti v podjetjih niti v organizacijah akcijska enotnost.

Tajnik je zaključil svoja izvajanja z ugotovitvijo, da bo letošnje leto na sindikalnem področju prav gotovo «vroče», saj je že sedaj na dnevnem redu več pomembnih sindikalnih vsedržavnih akcij. V kratkem pa bodo pričeli z borbo — v kolikor se njih vprašanja ne rešijo — železničarji in uslužbenci pošte in telegrafa. Ob koncu leta bodo obnovili delovno pogodbo kovinarjev.

Nato je tajnik podrobno odgovoril na več vprašanj, ki so jih zastavili novinarji. Ugotovil je, da so uradni podatki o številu brezposelnih zelo nezanesljivi in da ne dajejo točne slike o stvarni brezposelnosti. Zelo resno je še vedno vprašanje vajencev, saj prav v največjih industrijskih podjetjih vajencev skoraj ni.

Odločno je poudaril, da pokrajinski sindikat CGIL v celoti soglaša s programskim dokumentom, ki ga je predložila italijanska sindikalna organizacija na kongresu svetovne zveze sindikatov, ki je bil v Moskvi. Uverjena je namreč, da mora biti sindikalna organizacija množična organizacija in ne sme imeti ideološkega obeležja. Sindikat mora biti odprt za vse, brez izjeme.

Vedno večja zmešnjava

Zanimiva razsodba državnega sveta o vrhovnosti nad našim področjem

Po tej razsodbi izvršuje Italija v Trstu samo oblast začasne zasedbene sile in ne uživa popolne vrhovnosti

Agencija ANSA poroča, da je ob priliki izjave o umetnostnem pomenu gledališča Politeama Rossetti moral državni svet proučiti vprašanje oblasti italijanske vlade nad tržaškim področjem in zakonitosti imenovanja vladnega generalnega komisarja tudi na ustavni ravni.

Odvetnik Antonio Sorrentino je namreč v imenu družbe «Teatro Puccini» vložil priziv proti odloku z dne 25. julija 1956, s katerim je vladni generalni komisar izjavil, da je gledališče Politeama Rossetti posebno važno. Odvetnik je namreč sklepal, da je Italija z londonsko spomenico od 5. oktobra 1954 dobila nazaj cono A in s tem pridobila popolno vrhovnost nad tem ozemljem. Zato naj bi bil vladni generalni komisariat preživel upravni organ, češ da se mora v celoti aplicirati italijanska juridična ureditev, po normalnih pristojnosti, ki jih določajo republiški zakoni.

Državni svet je s svojim sklepom št. 24 na plenarnem zasedanju odbil priziv družbe «Teatro Puccini» ter sprejel obrambno tezo predstavnika državnega pravobranilstva prof. Francesca Agroja in poudaril, da londonska spomenica iz leta 1954 ni vrnila Italiji popolne in brezpogojne vrhovnosti nad cono A niti priznala Jugoslaviji popolne vrhovnosti nad cono B, ter s tem modificirala člen 21 mirovne pogodbe iz leta 1947. S tem sporazumom so samo začasno in «de facto» uredili vprašanje tržaškega ozemlja v pričakovanju morebitne revizije mirovne pogodbe. Potemtakem izvršuje Italija v Trstu isto oblast, ki jo je prej izvrševala ZVU, to je oblast začasne zasedbene sile; oblast, ki ne izhaja iz notranjega ustavnega prava, marveč iz mednarodnega prava.

Zato je imenovanje vladnega generalnega komisarja za tržaško ozemlje zakonito ter so zakonite tudi njegove pristojnosti, ki so bile podeljene na podlagi sporazuma iz leta 1954.

Iz te razsodbe se vidi, da vlada glede bivšega tržaškega ozemlja velika zmešnjava ter da bi bil že skrajni čas, da natočijo čistega vina, tako da bomo vedeli pri čem smo. Pri vsem tem je vsekakor jasno, da nam že po mirovni pogodbi pripadajo vse narodnostne in druge pravice ter da nam te pravice v podrobnosti naštete gredo tudi po memorandumu in posebnem statutu.

Bistvo za nas namreč ni juridično dlakocepstvo marveč dejansko uživanje pravic. Vsekakor pa je besedilo poročila ANSA o razsodbi kar precej orakeljsko, ker iz njega ni popolnoma jasno, ali je memorandum spremenil člen 21 mirovne pogodbe ali ne.

—«»—

Nenaden odpust sluginje na slovenski realni gimnaziji

Na višji realni gimnaziji s slovenskim učnim jezikom v Trstu je pokrajinska uprava nenadno, ne da bi sploh vprašala za mnenje ravnateljstvo šole, odpustila 30. decembra sluginjo, ki je bila v pokrajinski službi vse od 1949. leta. Sluginja je bila dodeljena na slovensko šolo lanskega oktobra.

Ves čas svojega službovanja na slovenski šoli, kakor tudi prej na pokrajini, je marljivo vršila svojo dolžnost in je — kot smo izvedeli — pridobila v malem času naklonjenost in simpatije vodstva in delovnih kolegov na šoli. Zato se zdi toliko bolj čuden njen odpust. Morda ne bi bilo slabo, če bi se za zadevo pozanimali na pokrajini slovenski občinski in zlasti še pokrajinski svetovalci. Verjetno se bo za zadevo, poleg drugih, zanimal tudi sindikat.

Seja izvršnega odbora trgovinske zbornice

Program o delovanju v letošnjem letu

Na zadnji seji izvršnega odbora tržaške trgovinske zbornice je predsednik dr. Caidassi prečital daljše programsko poročilo, ki naj vodi delovanje zbornice v letošnjem letu. Člani odbora so poročilo soglasno odobrili. V tej zvezi so predstavniki industrijcev poudarili nujnost odločnih naporov za izvajanje načrta industrializacije in da vlada odobri ustrezne ukrepe v korist obrtništva. V tej zvezi je bilo govora tudi o kvalifikacijah delovne sile.

Predsednik je nato sporočil, da bo prihodnji teden prisostvoval komisiji za promet Zveze trgovinskih zbornic, ki se bo sestala v Rimu. Nato bo razpravljal na Dunaju s predsednikom zvezne trgovinske zbornice Raabom o vprašanjih prometa. Kasneje pa bodo v Pragi pogajanja o pristaniškem sporazumu.

Dr. Vatta pa je poročal o zadnjem razvoju pobude za utsanovitev sejma Alpe-Adria. Izvršni odbor zbornice je ponovno potrdil svojo podporo tej pobudi.

—«»—

Seja vodij skupin občinskih svetovalcev

Včeraj so se na tržaškem županstvu sestali vodje skupin svetovalcev v občinskem svetu ter razpravljali o zastopstvih strank v posvetovalnih komisijah in v upravnih svetih raznih ustanov. V komisijo mestne knjižnice bodo namreč imenovali pet zastopnikov, v komisijo umetnostnega muzeja pet, v komisijo naravoslovnega muzeja pet in v kuratorij muzeja Revoltella sedem. Stranke odbora predlagajo baje, da bi dobile vse opozicijske stranke od skupnih 22 zastopnikov le štiri, in sicer dve levica, enega Slovenska lista in enega misovci. V upravno komisijo ENCO bodo baje imenovali dva člana večine, opoziciji pa priznali samo enega preglednika računov, in ta naj bi bil neki svetovalec, ki v resnici vedno podpira občinski odbor.

Najbolj važno je imenovanje novih članov upravnega sveta IACP. V ta svet pa naj ne bi izvolili nobenega občinskega predstavnika iz opozicije. Zdi se, da so zato raz- no glede tega največja nasprotja.

—«»—

* Tržaška federacija PSI sporoča, da je z današnjim dnem v prodaji 5. številka socialističnega mesečnika «Il Lavoratore socialista». List se lahko kupi v vseh razprodajalnah časopisov.

«Il Lavoratore socialista» je glasilo štirih federacij PSI dežele Furlanija in Julijska krajina. V zadnji številki je več člankov, ki zanimajo tržaške bralce. Med drugim je govora o vprašanju deželne avtonomije, o tržaških splošnih bolnišnicah, o tržaških občinskih menzah ter o zvišanju električnih tarif Acegata.

—«»—

Najdeni predmeti

Na ekonomatu tržaške občine, v sobi št. 108 so na razpolago predmeti, najdeni v decembru na ulicah in trgih. Lastniki jih lahko dobe vsak dan od 9. do 12. ure. Predmeti so naslednji: valuta, denarnice, prazne in z denarjem, medaljon z dvema slikama, prstan, verižica s svetinjico, moška zapestnica, torbica, očala, izpušna cev ciklomotorja, ženski dežnik, zlata zaponka, termometer, čepica, dežni plašč, zavoj s toaletnim priborom, zavoj avtomobilskih nadomestnih delov, ovratnik kožuha.

—«»—

Še vedno nepojasnjen vzrok zadušitve male Cinzie

Huda nesreča, ki je prizadela mlada zakonca, 30-letnega gasilca Arnalda Feltrina in njegovo ženo Marijo iz Drevoreda D'Annunzio 68, katerima se je prvi in edini otrok, komaj tri mesece stara Cinzia, zadušil med spanjem, je napravila globok vtis v vsem mestu. Kakor smo že včeraj poročali, se je otrok zadušil med spanjem poleg svoje matere, ki tega ni zapazila, dokler je ni prebudil mož, ki se je dopoldne okrog 9. ure vrnil iz nočne službe.

Včeraj je legalni zdravnik v prisotnosti predstavnika sodne oblasti napravil obdukcijo, da bi na ta način lahko ugotovili, kako in zakaj se je otrok zadušil. Na podlagi obdukcije so ugotovili, da se je mala Cinzia zadušila zaradi zaprtja ust in nosa. Kako se je pa to zgodilo, ne more nihče vedeti. Morda je mati med spanjem stisnila k sebi otroka, ali pa ga je med spanjem pokrila po obrazu z roko ali odejo.

—«»—

Porezal si je roko pri rezanju trstike

Ko je včeraj dopoldne 28-letni Antonio Veronese iz Lazareta 197 na posestvu Chiriaco rezal trstike za vinograde, se je porezal po levi roki, zaradi česar so ga sprejeli na ortopedski oddelek in se bo moral zdraviti 30 dni.

Na delu na ladji «Alga» pa se je ponesrečil včeraj dopoldne 48-letni Virgilio Suber od Spodnje Magdalene 1913. Prekladal je les na palubi, pa se mu je spodrsnilo in se je pobil po levi nogi. V bolnišnici so mu nudili prvo zdravniško pomoč in se bo moral zdraviti 10 dni.

—«»—

Pri trčenju z avtobusom jo je avto najbolj izkupil

Na Senenem trgu sta včeraj dopoldne trčila avtobus proge št. 21, ki ga je vozil 35-letni Pietro Valente iz Ul. Campanelle 34 in avto, ki ga je po Drevoredu d'Annunzio privozil 34-letni Emij Grgič iz Gropade št. 33. Nobenemu se ni zgodilo nič hudega, pač pa sta bili nekoliko poškodovani vozili, zlasti Grgičev avto.

Tiskovna konferenca odbornika Bazzarra

Od torka bodo matični uradi poslovali v novi palači

Od včeraj se selijo iz Ulice Diaz - V novih prostorih bo matična služba delovala mnogo bolje

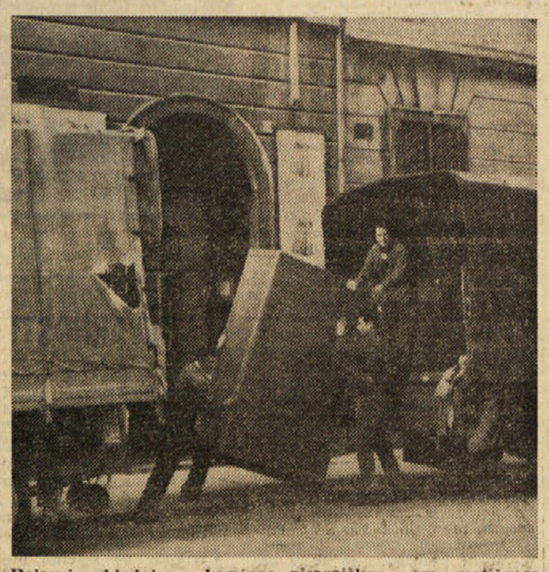

Delavci nakladajo na kamione pisarniško opremo matičnega urada, ki se je včeraj preselil iz stare stavbe v Ulici Diaz v novo palačo za magistratom

Včeraj opoldne je imel občinski odbornik za matične zadeve Bazzaro tiskovno konferenco da bi pojasnil, kako bo delovala matična služba v novih prostorih v Ul. Teatro Romano, kamor se bo matični oddelek preselil. Konferenci sta prisostvovala tudi načelnik matičnega oddelka dr. Guargnali in načelnik oddelka javnih del inž. Nasiverra. Matični oddelek se namreč te tri dni seli iz svojega starega sedeža v Ulicah Diaz in San Giorgio v novo stekleno občinsko palačo v Ulici Teatro Romano in na Oširku Granatieri.

Razne pisarne matičnega oddelka bodo nameščene v pritličju ter v prvem in drugem nadstropju; le soba za civilne poroke in matični arhiv bosta v tretjem nadstropju, kjer pa so tudi uradi občinskega oddelka za socialno skrbstvo. Za selitev so izkoristili dva zaporedna praznika, tako da bo matični urad zaprt za občinstvo le v ponedeljek 8. januarja. Vendar pa bodo izjemno sprejemali prijave smrti in rojstev vse dni, in sicer 6. in 7. januarja na starem sedežu v Ul. San Giorgio, 8. januarja pa v novi palači v drugem nadstropju, in sicer od 10. do 12. ure. V torek bo z začetkom ob 10. uri delovala vsa matična služba v novi palači.

Odbornik Bazzaro je tudi povedal, kako deluje oddelek matične službe. Oddelek je razdeljen na sedem odsekov, h katerim je treba dodati splošni protokol, personalni urad in osrednjo pisarno. V vsem oddelku je zaposlenih 210 uslužbencev. Odseki z izjemo samega volilnega odseka, ki je od 1. julija v prostorih v Ul. Malcanton, kjer je bil prej odsek osebnih izkaznic in delavskih knjižnic, štejejo 180 uslužbencev, ki se bodo te dni vselili v udobne nove prostore. Važnost osredotočenja vseh matičnih služb v enem samem poslopju je na dlani, če pomislimo, koliko ljudi pride vsak dan na matični oddelek po razne dokumente. Pri tem je treba poudariti, da bodo večino teh dokumentov izdajali kar v pritličju, tako da bodo prihranili strankam hojo po stopnicah. Vseh šest odsekov bo odslej tudi bolje povezanih med seboj, tako da bo izdajanje raznih dokumentov in potrdil pospešeno.

Kar se prostornosti tiče, je že dovolj, da navedemo nekaj številk. Za vse odseke, ki so bili do sedaj v Ul. Diaz in Malcanton, je bilo na razpolago 2000 kv. m površine; v novih prostorih pa bo na razpolago 2.700 kv m. V obeh tesnih čakalnicah v Ul. Diaz je bilo za stranke samo 100 kv. m prostora, sedaj pa ga bo v novi čakalnici kar štirikrat več. Na vseh treh straneh čakalnice bo sedaj 30 okenc, medtem ko jih je bilo na starem sedežu le 22. Spričo večjega števila okenc bodo sedaj lahko premestili v čakalnico nekatere službe, kot na primer izjave o rezidenci, ki so jih do sedaj sprejemali v drugem nadstropju v Ulici Diaz. Na starem sedežu so sprejemali prijave o selitvi iz enega stanovanja v drugo v tretjem nadstropju, sedaj pa jih bodo sprejemali v pritličju. Mnogo bolje bo sedaj urejeno tudi za upokojence. Sedaj so morali čakati v dolgih vrstah na potrdila, da so še živi, ki jih vsako toliko časa zahteva INPS. Teh potrdil je treba skupno pripraviti okrog 9.000. Sedaj pa so pripravili posebno kartoteko, ki jo sproti prilagajajo, kar se tiče selitev upokojencev, smrti itd. Tako lahko pripravljajo kar vnaprej ta potrdila in ko pridejo upokojenci ponje, napišejo nanje samo datum. Na ta način dobe upokojenci potrdila takoj.

Vse službe šestih odsekov so povezane v palači med seboj z 19 telefoni, ki so vsi nato povezani s centralo na občini. Spričo vsega tega bo ves oddelek bolje in bolj pospešeno deloval v zadovoljstvo občinstva. Kako je to pomembno, se vidi iz številk izdanih dokumentov. Oddelek je izdal 1960. leta 181.367 družinskih listov, ter potrdil o bivanju, državljanstvu in samskem stanu, lani pa 195.981. K temu je treba dodati še potrdila o naboru, o uživanju političnih pravic, o obstoju za upokojence, delavske knjižice, osebne izkaznice (lani so jih izdali 44.810). Matičnih dokumentov so izdali lani 35 tisoč.

Glavno vprašanje, ki čaka rešitve, da se pospeši izdajanje raznih potrdil in dokumentov, je mehanizacija matične službe. Načelnik oddelka dr. Guargnali že dolgo proučuje to vprašanje in si je tudi ogledal kako deluje ta služba po raznih drugih mestih. Za letos nameravajo mehanizirati vsaj službo izdajanja raznih potrdil. V ta namen bodo dodali k letošnjemu proračunu okrog 45 milijonov izdatka. Za mehanizacijo vse matične službe bodo porabili okrog 150 milijonov lir. Za mehanizacijo izdajanja potrdil prideta na vrsto kartoteki za družinske liste in za posamezne občane. Kako je delo tega oddelka važno, se vidi iz tega, da prihaja nanj vsak dan okrog 2.500 oseb.

Z delitvijo matičnega oddelka bo nova občinska palača popolnoma zasedena. Kako bodo uradi porazdeljeni v njej, bomo pisali drugič. V torek ob 9.30 bo slovesna otvoritev palače, medtem pa bodo obnovljeno palačo Costanzi, kjer je sedež mestnih redajev, slovesno otvorili 20. januarja na dan sv. Boštjana, ki je baje redarski patron.

Dveurna stavka delavcev v arzenalu in Sv. Roku

Delavci zahtevajo pogajanja za uveljavitev sporazuma o plačilnih kategorijah in poenotenju plač

Včeraj so dve uri stavkali delavci Tržaškega arzenala in Sv. Roka. Delavci namreč zahtevajo od Intersinda in ravnateljstva, da skliče sestanek za pogajanja za uveljavitev sporazuma o preureditvi plačilnih kategorij in poenotenju plač, česar še niso naredili, odnosno skušajo urediti na lastno pest. Stavka je v celoti uspela.

Tokrat je ponovno prišlo do neljubega primera kršitve sindikalne enotnosti. Delavska zbornica—CISL je namreč sama napovedala stavko, ne da bi prej na kakršen koli način obvestila drugo sindikalno organizacijo. Pri tem Delavska zbornica—CISL dobro ve (in to izhaja tudi iz volitev za notranjo komisijo), da pripada večina delavcev tega podjetja FIOM—CGIL. Obstajala je tako nevarnost, da stavka ne bo uspela in da se bo še zaostrila razlika med obema organizacijama, od česar bi seveda imeli korist samo delodajalci. Zato je včeraj zjutraj FIOM-CGIL takoj sklenila, da ob isti uri proglasi stavko in prepreči razbitje enotne fronte proti delodajalcem.

—«»—

Pogajanja za obnovitev delovne pogodbe delavcev trgovskih tiskarn

Iz Rima poročajo, da so se včeraj pričela pogajanja med sindikalnimi predstavniki CGIL, UIL in CISL glede obnovitve delovne pogodbe uslužbencev trgovskih tiskarn. Zato so suspendirane vse stavke, ki so bile že napovedane.

—«»—

Avtomobilske takse v Nabrežini in Miljah

Da bi olajšal lastnikom avtomobilov, ki stanujejo na podeželju, plačilo prometne takse, bo avtomobilski klub poslal svoje uradnike v nedeljo 7. t. m. na županstvo v Nabrežini in v Miljah. Avtomobilisti bodo lahko plačali prometno takso na teh uradih od 9.30 do 14. ure.

Priporočamo vsem lastnikom avtomobilov iz teh krajev, naj ne zamudijo priložnosti, da ne bodo zgubljali časa s čakanjem na uradih v Trstu.

—«»—

Obvestilo kmetovalcem

Vrtnarji, ki imajo pogoje, da dobijo brezplačno semena povrtnin, se obveščajo, da bo Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo pričelo izdajati to zadevna nakazila v ponedeljek dne 8. januarja.

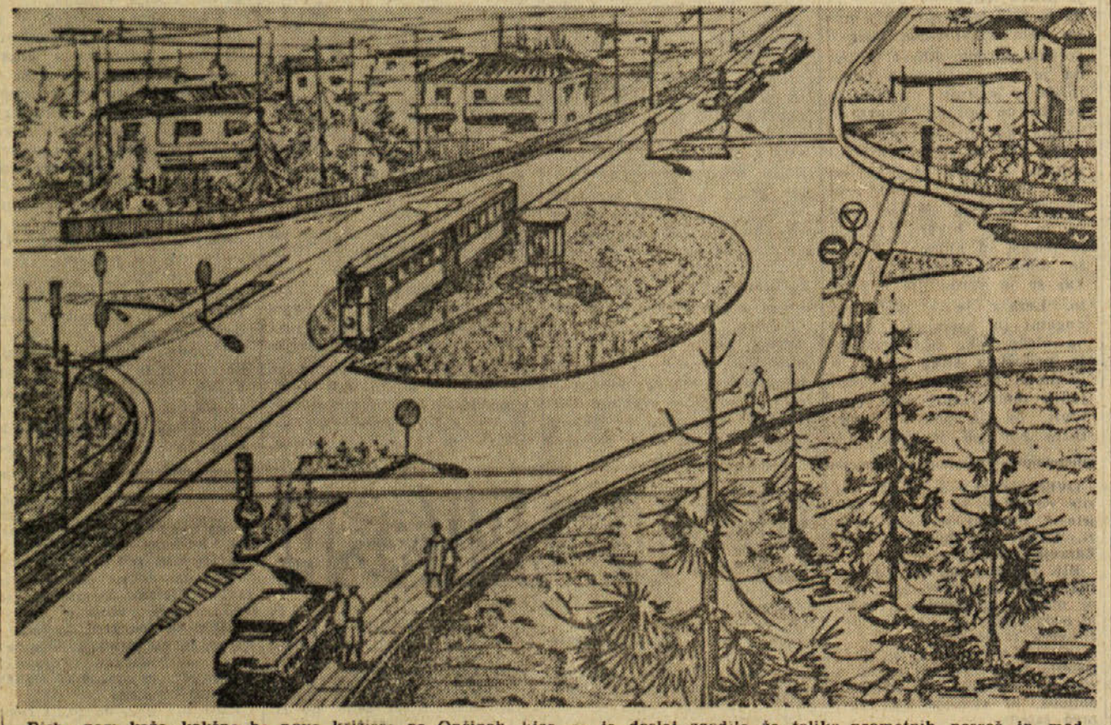

Risba nam kaže, kakšno bo novo križišče na Opčinah, kjer se je doslej zgodilo že toliko prometnih nesreč in med njimi številne s smrtnimi žrtvami. Načrti za preureditev križišča so bili že odobreni in računajo, da se bodo dela začela najkasneje prihodnji mesec, tako da bo križišče do začetka turistične sezone urejeno

Kriza konjskega dirkališča na Montebellu

UNIRE zahteva od občine predajo vseh nepremičnin

Vsedržavno združenje dreserjev, driverjev in lastnikov konj solidarno s tržaškimi kolegi

Včeraj sta se predsednik vsedržavnega združenja lastnikov konj odv. Giuseppe Spagnolo in pokrajinski delegat za Trst omenjenega združenja Raffaelle Pelliccetti razgovarjala s komisarjem UNIRE glede krize, ki je nastopila na dirkališču pri Montebellu zaradi prenehanja vsakršne dejavnosti. Oba sta zahtevala naj se spor čimprej reši.

Komisar UNIRE odv. Pedivoni jima je pojasnil razloge, ki so napotili UNIRE na to, da je 13. decembra lani izdala znani odlok. Odv. Pediconi je obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da bi prišlo čimprej do praktične ureditve vprašanja. To pa bo mogoče doseči, če bo tržaška občina predala vse nepremičnine na Montebellu, tako da bi se lahko priredilo določeno število tekem v razdobju, ki gre od 13. decembra do prevzema upravljanja dirkališča s strani nove uprave, za katero je bil že razpisan natečaj.

Vprašanje tržaškega dirkališča so obravnavali tudi v Milanu, kjer je predsednik tamošnjega združenja driverjev Mario Barbetta stopil v stik s predstavniki te kategorije v Toskani, Laziu, Emiliji in v drugih deželah. Na vseh teh razgovorih je Barbetta odločno poudaril, da je treba najti čimprej neko pozitivno rešitev. To potrebo je poudaril tudi predstavnikom ENCAT in UNIRE, katerim je pojasnil, da so se tržaški ljubitelji konjskega športa znašli v težkem položaju, saj nimajo skoraj nobene možnosti, da bi prenesli svoj material v druga mesta. Kaj takega je nemogoče bodisi zato, ker ni ta material na visoki ravni, bodisi, ker bi bilo v drugih mestih težko najti potrebne bokse za tržaške konje.

Glasove o možnosti neke vsedržavne stavke na vseh konjskih dirkališčih zaradi nastalega položaja v Trstu pa je Barbetta odločno zanikal. Gre za zasebno zadevo, je dejal, med nekim društvom in UNIRE. Foudaril je tudi, da driverji niso še nikoli stavkali. Naš poseg v zadevo, je pripomnil Barbetta, je treba razumeti kot bratsko zanimanje za težave tržaških kolegov.

Tržaška federacija FILS sporoča medtem, da se včeraj obrnila na vsedržavno FILS in se razgovarjala z državnim tajnikom Polidorijem, ki odgovarja za odsek konjskih dirk. Tajnik ji je sporočil rezultate sestanka s komisarjem UNIRE glede spora, ki se tiče vseh kategorij, ki delujejo na konjskem dirkališču na Montebellu. Sklep sestanka je, da komisar potrjuje, da bo v kratkem času poskrbel, da se reši to tržaško vprašanje.

FILS zagotavlja, da bo še nadalje pritiskala na pristojne organe, da se vprašanje reši. Zvedelo se je tudi, da je vsedržavno združenje dreserjev, driverjev in lastnikov konj poslalo odv. Pediconiju pismo, v katerem prosijo, naj se spor čimprej reši. Hkrati so izrazili solidarnost s svojimi tržaškimi kolegi.

Vojka Pertot je včeraj povila krepkega sina. Srečni materi in očetu Pepiju iskreno čestitajo prijatelji in znanci. Novorojenčku mnogo zdravja in sreče na njegovi življenjski poti.

Čestitkam se pridružujeta tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika.

GLEDALIŠČA in KINO

VERDI

Kot je znano, bodo presledek v operni sezoni izpolnili nastopi raznih gledaliških skupin. Prva bo nastopila 9. januarja skupina, ki jo vodi Lucio Ardenzi in kateri pripadajo: Ornella Vanoni, Paolo Ferrari, Paolo Carlini, Dina Sassoli, Mario Maranzana, Gianni Galavotti, Angela Cardile in Roberto Pescara. Igrali bodo tridejanko Marcela Acharda «Idiot». Režiser je Silverio Blasi. Sledijo «Dnevniki», zabavno delo v treh dejanjih Piera Benedetta Bartolija.

V gledališki blagajni so že na razpolago vstopnice.

TEATRO NUOVO

Danes ob 17. uri ponovitev za abonma I «Il Saltuzza», Andrea Calme. Režija Giovanni Poli. Rezerviranja in prodaja vstopnic v prodajalni gledališča tel. 24-839 in v galeriji Protti tel. 36-372.

Jutri ob 21. uri bodo predvajali za univerzitetni kinematografski center film «V blatu predmestja» (Nel fango della periferija) Martina Ritta.

MODERNO

Danes in jutri bo znani kinematografski komik Alberto Sorrentino predstavil kubansko subreto Moro Lamor in sijajne deklice «Christian Baleta» v reviji «Lapsus show».

Slovensko gledališče v Trstu

Danes 6. t. m. ob 15. uri v Prosvetnem domu «A. Sirk» v Križu

Giuseppe Luongo

BARABAU

ZMAJ SEDMEROGLAV

mladinska igra v dveh dejanjih
Prevedel: J. N. L.
Režiser: Jožko Lukeš
Kostumograf in scenograf: Vladimir Rijavec
Glasba: Pavle Merkù

PONOVITEV ob 18. uri v Prosvetnem domu «A. Sirk» v Križu

* * *

Jutri, 7. t. m. ob 17. uri v dvorani na stadionu «I. maj»

Anton Pavlovič Čehov

«Na veliki cesti»

Dramski mozaik v dveh delih v priredbi Jožeta Babiča tvorijo enodejanke:
NA VELIKI CESTI — LABODJI SPEV — TRAGIK PO SILI — O SKODLJIVOSTI TOBAKA

Prevod Janko Moder
Režiser: Jože Babič
Scenograf: inž. arh. Ernest Franz
Glasba: Pavle Merkù

Glasbena Matica v Trstu

V soboto, 13. januarja 1962 v Avditoriju

simfonični koncert orkestra akademije za glasbo iz Ljubljane

Dirigent Boris Svara
Solist Aleksander Vodopivec

Čitajte in širite
PRIMORSKI DNEVNIK

KINO

Nazionale 14.00 «Napad sto in enega» (La carica dei cento e uno). Walt Disneyev film v technicolorju. Najboljše voščilo za leto 1962.
Fenice 14.30 «L'occhio caldo del cielo». Eastmancolor. Rock Hudson, Kirk Douglas, Dorothy Malone.
Excelsior 14.30 «Na hrbtu tigra» (A cavallo della tigre). Nino Manfredi, Valeria Moriconi, Gian Maria Volonte.
Grattacielo 14.00 «Baraba». Technicolor. Anthony Quinn, Silvana Mangano, Ernest Borgnine, Katy Jurado.
Arcobaleno 14.00 «Razporoka po italijansko» (Divorzio all'italiana). Marcello Mastroianni, Daniela Rocca. Prepovedano mladini.
Supercinema 13.30 «Can-can». Cole Porterjev film.
Alabarda 14.00 «Steza ljubimcev» (Il sentiero degli amanti). — Technicolor. Susan Haywarth, John Gavin.
Aurora 14.30 «Sovražnika» (I due nemici).
Cristallo 15.00 «Dvom» (Il dubbio). Deborah Kerr in Gary Cooper.
Garibaldi 15.00 «Bagdadski tat» (Il ladro di Bagdad). Technicolor. Steve Reeves.
Capitol 14.00 «Čudovita trojka» (I magnifici tre). Technicolor. Ugo Tognazzi, Raimondo Vianello in Walter Chiari.
Impero 15.00 «Topli veter» (Vento caldo).
Italia 15.00 «Don Camillo, a prevečč monsignor» (Don Camillo monsignore ma non troppo). Fernandel, Gino Cervi. Zadnji dan.
Marsimo 14.00 «Macist proti Herakleju v Dolini nevšečnosti» (Maciste contro Ercole nella Valle dei guai). Technicolor. Raimondo Vianello, Gino Bramieri, Liana Orfei.
Moderno 14.00 22.00 Umberto Sorrentino z revijo «Lapsus show». Igra soubrette Mora Lamor. Na platnu: «Zgodilo se je na komisariatu» (Accadde al Commissariato). Alberto Sordi.
Astra 14.30 «Gulliverjeva potovanja» (I viaggi di Gulliver).
Astoria 14.30 «Seminole». Technicolor. Rock Hudson, Anthony Quinn, Barbara Hale.
Vittorio Veneto 14.30 «Sodni dan» (Il giudizio universale). Vittorio Gassman in Renato Rascel.
Ideale 14.00 «Jožef, ki so ga bratje prodali» (Giuseppe venduto dai fratelli). Technicolor.
Marconi 14.00 «Pot velikanov» (La strada dei giganti). Technicolor. Chelo Alonso, Hildegard Knef.
Abbazia 14.30 «Gola gre po svetu» (Va nuda per il mondo). Technicolor. Gina Lollobrigida. Prepovedano mladini.
Odeon 14.00 «Stena iz blata» — (La parete di fango). Tony Curtis, Sidney Poitier.
Skedenj 14.00 «Crimen». Alberto Sordi, Silvana Mangano, Nino Manfredi.

Težave pri odkupu zemljišč za gradnjo turistične žičnice

Tudi za razširitev Furlanske ceste se občina še ni mogla pogoditi z nekaterimi lastniki zemljišč in hiš

Kako je z gradnjo turistične žičnice, ki bi povezovala barkovljansko obalo z Grižo? O tem vprašanju smo že večkrat pisali, ker je kazalo, da je pobuda zaspala. No, od časa do časa pa se je le nekaj premaknilo ter je oživelo upanje, da vprašanje ne bo dokončno pokopano.

Pozanimali smo se pri pristojnih oblasteh ter zvedeli, da obstajajo določene možnosti, da se bodo dela prej ali slej vendarle začela. Glavno oviro predstavljajo v tem trenutku lastniki zemljišč, čez katera bo žičnica tekla. Teh pa je okoli sto, s katerimi se je seveda treba pogajati. Z nekaterimi glede odkupa zemljišča, kjer bosta stala edina dva opornika, a z drugimi glede določene odškodnine. Dejstvo je, da imajo nekateri tržaški bogataši svoje vile prav na mestih, kjer bi morala teči žičnica. Tile seveda trdijo, da bo žičnica popolnoma pokvarila idilični mir, ki sedaj vlada v teh njihovih bivališčih. Spričo tega zahtevajo visoke odkupne vsote, odnosno odškodnine.

Pogajanja za ureditev tega vprašanja so še vedno v teku. Zadnje čase so nekoliko popustila, ker skušajo zainteresirani organi in predvsem tržaška občina preprečiti obsežnejšo špekulacijo z zemljišči. S tem nočemo seveda reči, da se ne bi ta pogajanja lahko zaključila v razmeroma kratkem času. V tem primeru bi se gradbena dela lahko začela že letos spomladi.

Drugo vprašanje, ki zelo zanima posebno naše okoliško prebivalstvo, je vprašanje razširitve Furlanske ceste. Razširitev te prometne zveze, kjer narašča promet iz dneva v dan, je neodložljiva, ker že sedaj prihaja do pogostih prometnih nesreč. Občinski svet je že odobril finansiranje razširitvenih del, toda do danes se to vprašanje še ni premaknilo z mrtve točke. Na županstvu so nam pojasnili, da je vzrok temu dejstvo, da se še niso zaključila pogajanja s kakimi desetimi lastniki hiš in zemljišč za odkup zemljišča, ki je potrebno za razširitev ceste. Tudi v tem primeru gre seveda za višino cene, ki jo je občina pripravljena nuditi, oziroma, ki so jo lastniki pripravljeni sprejeti. Baje pa v tem primeru ne bodo preveč zavlačevali z deli. Če bi pogajanja ne prinesla v doglednem času kakega otipljivega uspeha, je baje občina pripravljena, da zahteva prisilno razlastitev.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Sodnija in sprememba priimka v izvirno slovensko obliko

Citatelj P. J. nam je poslal naslednje vprašanje:

Svoj čas sem vložil prošnjo na sodnijo, da bi moj priimek spremenili iz zgrešene italijanske oblike v pravilno slovensko obliko. Šlo je za spremembo črke C v K in za kljukico na drugi črki C, ki bi morala postati Č. Prošnji sem priložil originalni rojstni list mojega očeta, v katerem je bil priimek natipkan s črkama C in K.

Po razsodbi sem stopil na anagrafski urad in sem naročil rojstni list. Ko so mi ga izstavili, sem ugotovil, da je črka C sicer postala K, toda drugi C je še sedaj brez kljukice. Odšel sem v sobo št. 65 in tam sem se na lastne oči prepričal, da izhaja napaka iz razsodbe, saj je bil moj priimek v registru napisan s C brez kljukice.

Jasno je, da sem imel za spremenitev priimka v pravilno slovensko obliko določene stroške, toda vse kaže, da jih bom še imel. Moj priimek je namreč še vedno zgrešen in zato bom moral po vsej verjetnosti ponovno vložiti prošnjo na sodnijo, da se napaka popravi.

Rad bi vedel, ali sem dolžan plačati stroške, ki bodo s tem v zvezi, ali pa morajo oblasti to storiti brezplačno?

ODGOVOR: Citatelja P. J. prosimo, da stopi na sodnijo in obrazloži primer. Če bo moral še enkrat prilagati listine in če bi s tem imel nove stroške, tedaj ga prosimo, da se zglasi v našem uredništvu.

ljudska prosveta

Danes ob 10. uri bo v prostorih PD «Ivan Cankar», v Ulici Montecchi 6, vaja otroškega pevskega zbora.

Hkrati PD «Ivan Cankar» sporoča, da je vsak ponedeljek in četrtek telovadba za otroke.

razna obvestila

Tržaški filatelistični klub «L. Košir»

Jutri 7. januarja bo v prostorih kluba, Ul. Montecchi 6, redni sestanek od 10. do 12. ure. Dospele so novitete. Člani naj na sestanku poravnajo članarino. Vabimo filateliste začetnike, posebno mladino, na sestanke, kjer dobijo napotke v filatelijo.

izleti

Prosvetno društvo «I. Cankar» priredi v nedeljo 21. januarja 1962 izlet v Lokve. Vpisovanje do 13. januarja v društvenih prostorih, Ul. Montecchi 6-IV. nad. Vsak večer od 19. do 20. ure.

mali oglasi

SLOVENSKA DRUŽINA išče hišno pomočnico od 8. do 17. ure v praznikih in nedeljah prosta. Dobra plača. Tel. 44-371.

VESPAGENZIA, Trst, Ulica S. Francesco 44, tel. 28-940, takojšnja izročitev GRAND SPORT MODEL 1962 — 160 ccm z rezervnim kolesom po znižani ceni. Darovati danes vespo, darujete srečo spomladi.

Kino ROSANDRA - Boljunec

predvaja danes 6. t. m. ob 16. uri Cinemascope barvni film:

Producent Dino De Laurentiis

NEVIHTA

(La tempesta)

Igrajo: SILVANA MANGANO, VAN HEFLIN, VIVECA LINAFORS in GEOFFREY HORME

Naročniki, čitatelji!

Kdor bo poravnal celoletno naročnino za 1962 do 15. januarja, bo pripuščen k nagradnemu žrebanju, ki bo konec januarja. Med starimi in novimi naročniki bomo izžrebali dva, ki se bosta zastonj udeležila našega izleta v Dalmacijo, poleg tega pa bomo izžrebali še deset drugih lepih nagrad.

Jasno je, da prejme vsak naročnik, ki poravna naročnino za celo leto, tudi lepo slovensko knjigo.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 6. t. m. ob 14. uri zabavni film:

KRIMEN

Igrajo: ALBERTO SORDI, SILVANA MANGANO, NINO MANFREDI

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 6. t. m. ob 16. uri Universal barvni film:

Kocissov sin

(Il figlio di Kociss)

Igra ROK HUDSON

Kino na Opčinah

predvaja danes 6. t. m. z začetkom ob 15. uri zabavni film:

«Sinova puščave»

(I figli del deserto)

Igrata STANLIO in OLIO

Za praznike zahtevajte pri vašem trgovcu posebno istrsko vino v litrski steklenici z originalno etiketo ki ga zalaga domača klet tel. 90-758

Goriško-beneški dnevnik

Obmejni promet v decembru

Na Goriškem je šlo čez mejo v obeh smereh skoro 105.000 ljudi

S propustnicami je šlo na drugo stran 22.437 italijanskih in 64.696 jugoslovanskih državljanov

Po podatkih obmejnih organov smo imeli v maloobmejnem prometu na Goriškem v preteklem mesecu decembru naslednji osebni promet:

Na bloku pri Rdeči hiši je prešlo mejo s potnimi listi 4494 italijanskih in 2867 tujih državljanov, med katerimi je seveda največ Jugoslovanov. Skupaj je torej prešlo mejo s potnimi listi na tem prehodu v obeh smereh 7361 ljudi.

Z dvolastniškimi dovoljenji je šlo na raznih prehodih na drugo stran 1897 italijanskih in 4795 jugoslovanskih državljanov. Z navadnimi propustnicami je šlo v decembru preko meje 22.437 italijanskih in 64.696 jugoslovanskih državljanov. S posebnimi propustnicami je šlo na drugo stran 620 italijanskih in 78 jugoslovanskih državljanov, z izrednimi dovoljenji pa 9 italijanskih in 4 jugoslovanski državljani. Tranzitnega dovoljenja se je poslužilo 2558 jugoslovanskih državljanov.

V celoti je torej šlo preko meje s propustnicami in dvolastniškimi dovoljenji 24.963 italijanskih in 72.131 jugoslovanskih državljanov. Skupaj je v preteklem decembru šlo preko meje na goriškem področju 104.455 ljudi na obeh straneh obmejnega pasu.

—«»—

Oglejte si volilne sezname

Po zakonu imajo volivci do 15. januarja čas, da se zglasijo na županstvu in ugotovijo, če so vpisani v volilni seznam. Kdor je ugotovil, da je iz seznama neupravičeno izpadel, se lahko pritoži. Seznami so na vpogled od 1. januarja dalje na občinskih oglasnih deskah.

—«»—

Občni zbor CAFO

V četrtek je imel upravni odbor vodnega konzorcija za vzhodno Furlanijo (CAFO) sejo, na kateri so razpravljali o raznih tekočih zadevah, ki se tičejo poslovanja konzorcija. Med drugim so odobrili začetek izvajanja tretjega obroka predvidenih gradenj, za katerega bodo pri delih po raznih občinah potrošili okrog 35 milijonov lir. Odobrili so tudi nakup potrebnega zemljišča pri Zdravščini, na katerem bodo zgradili vodni rezervoar.

Na seji je bil tudi dokončno sprejet sklep, da bodo sklicali občni zbor konzorcija za četrtek 11. t.m. Govora je bilo tudi o napeljavi vode na Vrh in glede tega je bil sprejet sklep, naj se to napeljavo izvede v tem letu.

—«»—

Snežne razmere na goriških smučiščih

Po poročilu turističnega urada iz Nove Gorice, so bile včeraj na goriških smučiščih naslednje snežne razmere:

V Crnem vrhu so imeli tri stopinje pod ničlo in 15 cm pršiča; na Lokvah —5 in 15 cm pršiča, tam je tudi uporabna vlečnica; na Vojskem —5 in 15 cm pršiča na 10 cm podlage.

V Kanalski dolini pa imajo na Višarjih 90 cm snega, v Beli peči 25 cm pršiča, v Trbižu in Žabnicah pa po 15 cm pršiča. V obratu so žičnica za na Višarje in ona v Trbižu ter razne vlečnice. Včeraj so imeli v Trbižu najnižjo temperaturo —6 stopinj.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

Seja občinskega sveta v Doberdobu

Počastitev spomina P. Tomažiča

Odobritev božične nagrade občinskim uslužbencem in snažilkam
Štiričlanska komisija bo skrbela za popravilo poti

Zadnji dan prejšnjega leta, in sicer v nedeljo 31. decembra se je vršila v Doberdobu občinska seja. Po prečitanju dnevnega reda je občinski svetovalec Karlo Lavrenčič predlagal prisotnim eno minuto molka v počastitev padlih antifašistov Pinka Tomažiča in njegovih tovarišev.

Seja se je nato nadaljevala s čitanjem zapisnika zadnje občinske seje. V drugi točki dnevnega reda je bilo glasovanje za odobritev božične nagrade občinskim uslužbencem v znesku 10.000 lir, čistilkam šol, pošte in občinskih prostorov 4.000 lir, rediteljem pokopališč pa po 1000 lir na osebo. Sklep je bil soglasno odobren. Nadalje je prišla na vrsto odobritev pogodbe z ONAIR iz Vidma, glede upravljanja otroškega vrtca za dobo petih let. Občina je tudi vnesla v proračun 200.000 lir letno za oskrbovanje otroškega vrtca. S tem bo ONAIR delno plačeval stroške za hrano otrok, čiščenje prostorov in vzgojiteljico. Stroški za ogrevanje, razsvetljavo in vodo, bodo bremenili občino. Svetovalec Karlo Černic je omenil, naj po možnosti zaposlijo v otroškem vrtcu osebje z bivališčem v občini Doberdob. Na koncu so izvolili štiričlansko komisijo, ki bo v bodoče določala popravila za vzdrževanje občinskih cest. Pred zaključkom občinske seje so tudi določili prostor na občinskem zemljišču, kjer bi lahko postavili bencinsko črpalko.

Seja se je zaključila ob 10,45. Župan Andrej Jarc se je zahvalil svetovalcem za sodelovanje v upravljanju občine v letu 1961 in jim želel srečno in uspehov polno novo leto.

ie.

—«»—

Značke za pse

Goriško županstvo opozarja vse lastnike psov, da morajo te opremiti s predpisanimi značkami za leto 1962. Take značke lahko dobijo prizadeti na občinskem davčnem uradu v Ul. Mazzini 7-1 in si jih morajo nabaviti najkasneje do 28. februarja. Po tem datumu bodo pse brez take značke polovili in njihovi sprejet sklep, naj se ta napeljava izvede v tem letu.

Tudi oni prispevajo k razvoju kmetijstva

Kdo bo spolovinarjem pojasnil kaj jim nudi zakon o zelenem načrtu

Lajša jim plačevanje dolgov, ki bi jih napravili za odkup zemlje

Kako je z izvajanjem zakona o zelenem načrtu, o tem se neposredni obdelovalci števerjanske občine že nekako pogovorijo s predstavniki svoje organizacije ali s kmetijskim nadzorništvom, da jim svetuje, kaj naj napravijo; spolovinarji v tej občini pa so precej, da ne rečemo docela prepuščeni sami sebi in prav malo ali celo nič ne vedo, kaj zanje predvideva ta zakon.

V tem pogledu so slovenski spolovinarji popolnoma prepuščeni sami sebi. Nimajo nobene sindikalne organizacije, ki bi ščitila njihove gospodarske koristi in ki bi jim povedala, kakšne so njihove pravice. Italijanski spolovinarji v Furlanski nižini so 100-krat na boljšem.

Nočemo se s tem člankom spuščati v obravnavo žalostnega stanja in iskati vzroke, zakaj je tako, pač pa hočemo povedati, da italijanski spolovinarji, koloni in dninarji neprimerno več vedo, kaj jim prinaša in kaj jim ne prinaša zeleni načrt. Strokovnjaki so furlanskim članom teh kategorij dopovedali, da imajo po členu 27 izredne finančne olajšave. Če si hočejo zemljo odkupiti, lahko v obdobju, ki se zaključi leta 1965, najamejo posojilo po 2 odstotka obresti, ki ga bodo vrnili v 30 letih. Če pa bi se zbrali in ustanovili zadrugo, tedaj bi bile ugodnosti še večje: država bi jim celo prispevala sredstva.

Zakon vsebuje tudi člene, ki predvidevajo prispevke dninarjem, da si zgradijo nove domove ali popravijo stare.

Za vasi Steverjan, Oslavje in Št. Maver, ki spadajo v obsežna pasivna, gričevnata področja v državi, predvideva ministrski dekret od 28. novembra 1961. leta, ki dopolnjuje člen 8 zakona 454 od 2. junija 1961, kar 90 milijard v petih letih ali 18 milijard na leto za izboljšanje kmetijstva. Brda so edini kraj v goriški pokrajini, ki spada pod ta zakon; zakaj ne bi izkoristili njegove ugodnosti? Kdo bo ljudem povedal, kaj naj napravijo, da bodo deležni koristi, ki jih določa zakon?

Kolonski in spolovinarski odnosi so preživeli. Zemlja, ki jo obdelujejo naspol, ne donaša tolikšnega zaslužka, da bi bilo z njim mogoče zadostiti vsem potrebam modernejšega življenja. Ali naj jo torej obdelujemo na star, ali na nov način, se pravi na podlagi suženjskih ali sodobnih proizvodnih odnosov. To vprašanje ne postavljamo prvič, toda nikogar ni, ki bi mu dejansko prisluhnil in nekaj ukrenil. Seveda ne gre samo za tistega «nekoga», ampak tudi za sodelovanje samih spolovinarjev, in za dokaz njihove dobre volje, da so se pripravljeni truditi na svoji zemlji in poiskati rešitev na njej, ne pa v begu z nje.

Zaradi slinavke v Moši

Zaprti mejni prehodi za promet z živino

Obmejni urad v Gorici sporoča, da bodo od danes 6. t. m. pa do 31. t. m. zaradi slinavke, ki se je pojavila pred dnevi v Moši, zaprli za promet z govejo živino naslednje obmejne prehode: Steverjan - Hum, Uklanci - Valerišče, Casteletto di Versa - Vipolže, Casteletto Ceglo - Medana Ceglo.

Kot rečeno velja zapora na teh prehodih le za govejo živino, dočim prehod ljudi ostane neomejen.

—«»—

Nevarne igre

Včeraj ob 14. uri so z osebnim avtom pripeljali v goriško bolnišnico 8-letnega Vittoria Vidonija iz Gorice, Ul. Puccini 3. Zdravniki so ugotovili, da ima deček manjšo rano na glavi, zaradi katere se bo moral zdraviti 5 dni. Povedal je, da se je ranil pri igri, ko mu je neki deček vrgel kamen v glavo.

Dve uri pozneje so z avtom Zelenega križa pripeljali v bolnišnico 10-letnega Leona Kudlicka iz Ul. Cordaioli 29. Deček je imel na levem stegnu rano, ki si jo bo moral zdraviti 10 dni. Po prvi pomoči so ga zdravniki poslali domov. Dejal je, da se je ranil, ko je padel s kolesa v Ul. Brig. Pavia.

—«»—

Motociklist podrl žensko

Včeraj nekaj po 8. uri je šla po Ul. Mazzini v Gorici 49-letna Hedvika Mlakar, ki stanuje v Novi Gorici na Kidričevi cesti 33. Ko je šla po svojih opravkih, je nenadoma švignil mimo motociklist, ki jo je zadel s svojim vozilom, da je padla na tla in se pri tem lažje ranila na obeh nogah. Z avtom Zelenega križa so jo odpeljali v goriško bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč. Ozdravela bo v treh dneh.

—«»—

POPRAVEK

V zvezi z včerajšnjim poročilom o seji občinskega odbora nam je ta odbor poslal popravek glede posojila za gradnjo avtomobilske ceste. Ne gre namreč za gradnjo avto ceste Trst-Gorica-Videm, kot je bilo pomotoma navedeno v omenjenem poročilu, ampak za cesto Trst-Benetke.

Izpred okrožnega sodišča

Zapletena zadeva s kupoprodajo rabljenih avtomobilov v Tržiču

Obtoženi mehanik Jacomin je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov

V začetku aprila so na policijskem komisariatu v Tržiču prejeli anonimno pismo, v katerem je bilo med drugim rečeno, da če hočejo dobiti v roke tolpo tatov in prekupčevalcev z ukradenimi avtomobili, naj pogledajo malo v mehanično delavnico Aurelia Jacomina v Tržiču, Ul. I. maggio 51. V pismu je bilo nadalje rečeno, da je tam shranjen tudi avto Fiat 500-N, ki ima št. motorja 000108 in da ima isto številko tudi neki drugi avtomobilski motor v isti delavnici.

Na podlagi te ovadbe je policija izvedla v omenjeni mehanični delavnici preiskavo in v resnici našla tak avto in obenem tudi motor. Iz policijskega zapisnika je razvidno, da Jacomin sprva ni hotel dati nobene izjave, pozneje pa je dejal, da je pripeljal omenjeni avto v popravilo neki Angelo Cusinato, da bi ga popravil.

Policija je nato preiskovala dalje in odkrila celo verigo kupoprodaj rabljenih in pokvarjenih avtomobilov in celo vrsto prekupčevalcev, ki so se pečali s tem poslom po vseh bližnjih pokrajinah, tja do Verone in Gornjega Poadižja. Zato je Jacomina prijavila sodišču spričo sumnje, da je ta kupoval pokvarjene in neuporabne avtomobile z namenom, da bi dobil prometne knjižice in da bi prenesel njihovo številko na druge avtomobile dvomljivega izvora.

Včeraj so pred goriškim okrožnim sodiščem razpravljali o tej zadevi. Jacomin je bil obtožen: 1. da je večkrat sprejel in skrival avto Fiat 500-N in Fiat 600, ki sta bila nekomu ukradena; 2. da je spremenil številke na motorjih pri obeh vozilih.

Po zaslišanju nekaterih prič, katerih izjave so bile kaj različne, je govoril drž. tožilec dr. Visalli. Ta je ugotovil, da novi cestni pravilnik ne govori o številkah na motorjih ampak samo na ogrodju in da zato po novem cestnem zakonu sprememba številke na motorju ne predstavlja več kaznivega dejanja. Zato je predlagal oprostitev obtoženca, ker prestopek ni predviden v novem zakonu.

Obtoženca sta branila odv. Campeis in odvetnica Pitini iz Vidma, ki sta poudarila, da ni nobenih dokazov, da je Jacomin sprejemal ukradeno blago ali spreminjal evidenčne številke na motorjih ter sta zato zahtevala njegovo oprostitev s polno formulo.

Po daljšem posvetovanju s svojimi kolegi je nato predsednik sodišča dr. Cenisi prečital razsodbo, s katero je sodišče oprostilo Jacomina glede prve obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov, glede druge obtožbe pa ga je oprostilo, ker dejanje zaradi poznejšega spreminjevalnega zakona ni več kaznivo. Odredili so tudi, da se obe vozili, ki so ju med preiskavo sodno zaplenili, vrneta njunim zakonitim lastnikom.

Goriška občina v številkah

Število prebivalstva v septembru se je povečalo za 25 ljudi

Po podatkih vestnika goriške občine smo imeli v preteklem septembru izredno lepo in toplo vreme z le malo padavinami. Samo v noči od 5. na 6. smo imeli večji naliv. Povprečna dnevna temperatura je bila 20 stopinj nad ničlo.

Kar se prebivalstva tiče se je njegovo število v tem mesecu povečalo za 25 ljudi, od tega po naravnem prirastku 19 in 6 zaradi priseljevanja. Porok je bilo v tem mesecu 36, od teh ena civilna. Povprečna starost je znašala pri ženinih po 28 ter pri nevestah po 25 let. Rojstev smo imeli v septembru 74, od tega 37 pristojnih v goriško občino. Povprečna teža novorojenčkov je bila po3285 g; med njimi so prevladovale deklice v razmerju 100 deklih na 81 dečkov.

Kot je bilo razmeroma manjše število rojstev kot v prejšnjih mesecih, tako smo imeli tudi manj smrti in sicer 33, od katerih jih je bilo 23 iz goriške, drugi pa iz ostalih občin naše pokrajine. Povprečna starost umrlih je bila po 66 let za moške in po 61 za ženske. Največ ljudi je umrlo zaradi bolezni na dihalnih organih in sicer sedem; štirje zaradi gnojnih tvorb, trije zaradi bolezni na prebavilih in trije zaradi nesreč.

V septembru je prišlo v Gorico 117 novih priseljencev, odselilo pa se je 11 ljudi. Največ priseljencev in izseljencev je bilo v starosti od 14 do 34 let.

Kar se kmetijstva v tem mesecu tiče se je precej okoristilo z ugodnim vremenom. Tako so lahko hitro pobrali peso in živinsko krmo; tudi pridelek koruze in krompirja je pokazal dobro. Trgatev se je začela kakih deset dni prej kot običajno in lepo vreme je vplivalo na dobro kakovost pridelka, ki je bil precej pičel zaradi škode, ki sta jo povzročili spomladanska slana in pozneje še toča.

Omenimo naj še cene na drobno, ki so bile v tem mesecu za malenkost nižje kot prejšnji mesec in sicer za 0,31 odstotka.

—«»—

Za promet zaprta ulica

Občinska podjetja iz Gorice obveščajo, da bo Ul. Morelli v Gorici zaprta za promet v ponedeljek 8. in v torek 9. t.m., ker bodo postavili vodovodne cevi v Ul. Oberdan na vogalu z Ul. Morelli.

Gorški nogomet danes

Sovodnje igrajo danes doma Juventina pa v Gradiški

Laskava ocena igralca Juventine Nanuta

Deželni odbor nogometne zveze je odobril predlog, naj se osem tekem iz prve kategorije diletantov, ki bi jih morali po koledarju odigrati jutri, 7. t. m., igra že poprej, in sicer danes, na praznik treh kraljev. Med temi nastopi je vključena tudi tekma Juventine, ki bo igrala danes v Gradiški proti Torriani.

Nedvomno si bodo igralci iz Standreža danes prizadeli, da bi vsaj deloma popravili neuspeh pretekle nedelje na domačem igrišču v tekmi z ekipo iz Tarčenta. V Gradiški je bila Juventina doslej vedno kolikor toliko uspešna in je po navadi prinesla domov vsaj po eno točko. Upamo, da bo tudi tokrat držala tradicijo in vsaj deloma popravila svoje stanje na lestvici, ki ni prav nič rožnato. Napad Juventine je sestavljen sicer iz dobrih elementov, vendar se zdi, da igralci kot posamezniki in kot ekipa ne dajo vse iz sebe v tistih trenutkih, ko bi bilo treba napeti vse sile, da se izkoristi ugodna prilika za dosego končnega uspeha. Če bodo danes premagali tudi to oviro, potem smo prepričani, da bodo tudi tokrat ohranili tradicijo in prinesli domov vsaj eno, če že ne obe točki. Nastopili bodo v glavnem isti igralci kot v nedeljo.

Omenimo naj še, da je igralec Juventine Nanut pri klasifikaciji posameznih igralcev te kategorije na častnem mestu ter je za svojo uspešno igro v preteklem tednu dobil štiri točke. Pri splošni oceni deželne nogometne federacije pa je doslej nabral 14 točk.

* * *

Sovodenjci bodo tudi igrali danes doma, kjer se bodo ob 14.30 pomerili z moštvom iz Fare. Tudi oni bi morali popraviti neugoden rezultat pretekle nedelje, ko so nastopili v Villessah v nepopolni postavi in temu primerno dosegli tudi rezultat. Tudi tokrat se je izkazalo, kako koristna in potrebna je disciplina, o kateri nekateri igralci nočejo in nočejo nič slišati, pa čeprav so imeli že toliko negativnih posledic zaradi tega.

Zato bi bilo prav, če bi trener Kovačič poskrbel za dopolnilo ekipe z dobrimi elementi iz rezervnih vrst najmlajših, ki bi prav gotovo uspešno nadomestili nekatere starejše elemente, ki ne čutijo dovolj odgovornosti in discipline, pa čeprav so tehnično kot posamezniki morda boljši. Že večkrat smo poudarili, da mora igrati moštvo vedno kot celota in se ne sme omejevati na akcije posameznikov, poleg tega pa morajo čutiti vsi igralci tisto vez discipline, s katero se lahko ustvari iz ekipe povezana in res učinkovita enota.

Prav bi torej bilo, da bi že za to tekmo vnesli v sestavo moštva take spremembe, kot so se izkazale potrebne pri nedeljski tekmi.

Urnik trgovin za praznike

Pokrajinska zveza trgovcev v Gorici sporoča, da bo v veljavi za 6. in 7. januarja naslednji urnik:

DANES, 6. januarja: v dopoldanskih urah bodo odprte samo pekarne, mlekarne in cvetličarne. Vse ostale trgovine bodo ves dan zaprte.

JUTRI, 7. januarja: do 13. ure bodo odprte samo mesnice, pekarne, mlekarne in cvetličarne, medtem ko bodo vse ostale trgovine zaprte.

odVčeraj do danes

KINO

CORSO. 15.00, 18.15 in 21.30: «Kralj kraljev», J. Hunter in S. McKenna. Ameriški barvni film v cinemascopu.

VERDI. 14.30: «Don Camillo — monsignor, toda ne preveč», Fernandel in G. Cervi. Italijansko-francoski črnobeli film.

VITTORIA. 15.00: «Dogodovščine Pipa, Pluta in Paperina». Barvna slikanica Walta Disneya. Sledi kratki barvni film «Tretji Disneyland».

CENTRALE. 15.00: «Velikan iz Metropolisa». Gordon Mitchell in B. Cortez. Italijanski barvni film v cinemascopu.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci št. 12, tel. 22-68.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 9,2 stopinje ob 15. uri, najnižjo 3,8 stopinje pod ničlo ob 2 ponoči. Povprečne dnevne vlage je bilo 35 odst.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 5. januarja 1962 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 53-letni Armando Ancona, 73-letni Oreste Fabricci, 82-letna Grazia Principato vd. Sanfilippo, 55-letni Antonio Turra, 84-letna Marina Milesa por. Gasperini, 52-letni Luigi Viezzoli, 87-letna Amalia Glavich vd. Dermeli, 67-letna Giovanna Oru vd. Micheli, 80-letni Guido Palese.

OKLICI: novinar Fulvio Molinari in gospodinja Angelina Pelaschier, trgovec Guerrino Degrassi in frizerka Laura Scheichel, pomorščak Bruno Stefani in služkinja Lucia Apollonio, polkovnik Francesco Armeli in gospodinja Rosalia Kostoris, trgovec Midhat Pasovich in gospodinja Silvia Cezin, delavec Tullio Mosetti in likalka Nevia Pelos, brivec Fulvio Chiarelli in šivilja Rosanna Zacchigna, inženir Francesco Taccione in učiteljica Maria Luisa Gran, strojnik Renzo Renzi in gospodinja Liliana Bianchi, mehanik Paolo Potočniak in prodajalka Norilda Visintin, študent Cezarjusz Maciejewski in uradnica Leda Barovina, stražar javne varnosti Giuseppe Giungato in gospodinja Alba Bacci, mehanik Leo Morigi in gospodinja Anna Rosciano, zdravnik Giorgio Signorini in uradnica Angela Meroni, stražar javne varnosti Mario Genovese in gospodinja Carmela Amorosa, finančni stražnik Rinaldo Englaro in gospodinja Tecla Bellina, delavec Rodoljub Miljkovič in gospodinja Milica Ljubisavljevič, čevljar Raffaele Acquafresca in delavka Bruna Skerl, karabinjer Domenico Di Nicola in gospodinja Anna Maria Passante Spaccapietra, prodajalec Izio Faiman in cvetličarka Daria Gherlani.

—«»—

NOČNA SLUŽBA LEKARN

INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Picciola, Ul. Orlani 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Serravallo, Trg Cavana 1; G. Papo, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

—«»—

LEKARNE ODPRTE DANES

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina Enea, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6; Alla Madonna del Mare, Trg Piave 2; Millo, Ul. Buonarroti 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan); dr. Miani, Barkovlje; Nicoli, Skedenj.

VČERAJŠNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najnižje cene, v drugem najvišje, v 3. prevladujoče)

jabolka I	71	153	118
jabolka II	24	129	71
hruške I	141	200	176
hruške II	106	141	129
pesa	50	75	63
artičoke	45	65	60
zelje	59	70	65
cvetača	59	165	83
ohrovt	39	90	47
cikorija	83	106	94
čebula	65	80	70
koromač	94	118	106
razna solata	100	313	200
krompir	34	61	46
paradižnik	71	180	118
rdeči radič	163	500	175
zeleni radič II	88	550	188
zelena	70	130	80
špinača	138	175	150

Večina blaga se prodaja po previsoki ceni (3. stolpec).

Valute

	Trst
dolar	619.50
švicarski frank	143.60
funt sterling	1741.25
francoski frank	124.55
marka	155.20
šiling	24.—
pezeta	10.30
dinar	—.65
marengo	4950.—
zlato	710.—

OPOZORILO NAROČNIKOM V JUGOSLAVIJI

Vse naročnike na naš list v Jugoslaviji vljudno prosimo, da do 31. januarja 1962 nakažejo naročnino za leto 1962. Po možnosti vsaj za pol leta, da se nam tako prihranijo delo in stroški. Posebnih položnic ne bomo pošiljali.

Naročnina za samo nedeljsko izdajo je:

mesečno 160 din, letno 1920 din. Plačati je treba vsaj 3 mesece vnaprej, to je 480 din.

Naročnina za redno naklado znaša:

mesečno 420 din, letno 5040 din. Plačati je treba redno najmanj dva meseca vnaprej, to je 840 din.

List bomo pošiljali samo rednim plačnikom — kdor ne bo imel plačane naročnine 10 dni pred rokom, mu bomo brez nadaljnjega obvestila ustavili pošiljanje lista.

Naročnike, ki ne bi hoteli podaljšati naročnine, prosimo, da nas o tem takoj obvestijo.

Naročnina se plača po položnici na «ADIT», Državna založba Slovenije, Ljubljana, tek. račun pri Narodni banki št. 600-14-3-375.

šport šport šport šport šport

V nedeljo 20. kolo nogometnega prvenstva A lige

Težka naloga Interja na igrišču Turinčanov

Fiorentina in Milan na domačih tleh proti Bologni in Palermu

Pretekla nedelja je bila precej «črna» za Inter. Pred lastnimi navijači je moralo to čudežno moštvo prepustiti zmago borbenim Rimljanom, ki so sicer šli v borbo v upanju na neodločen izid, a jim je usoda prinesla kar obe točki. Gostom je zadostoval en sam gol, ki ga je dosegel Manfredini. Rimljani so seveda ponosni na to uspeh in ker so moralno na najvišji stopnji (še posebno, ker so jim obljubili precejšnjo denarno nagrado), bodo hoteli v nedeljo pokazati lastnim navijačem in sploh nogometnemu občinstvu širom Italije, da njihova zmaga ni bila zgolj slučajna. V prihodnjem 20. kolu bodo sprejeli v goste Sampdorio, ki se nikakor, kljub dobrim igralcem, ne znajde in polagoma drsi vedno bolj proti nevarnemu predelu lestvice.

Medtem ko v zmago Rome skoraj ni mogoče dvomiti, je ta popolnoma možna za Inter. Milančani se bodo morali preseliti v Turin, kjer jih bodo čakali borbeni tekmeci v granatnih majicah. Sicer je res, da bodo domačini brez obeh stebrov moštva Lawa in Bakerja, ki bosta lahko le s tribune sledila borbi in brez dvoma obžalovala živčnost, zaradi katere sta dobila upravičeno kazen. Škoda je le, ker bo igra izgubila na veljavi in predvsem na zanimivosti.

Florentinci, ki so se tako nevarno približali Interju bodo skušali izrabiti ugodno priložnost, da ponovno obogatijo. Sicer bo šlo teže, ker bodo imeli v gosteh nevarno Bologno. Ker pa je nagrada preveč važna in predvsem pomembna za bodoči potek prvenstva, ni izključeno, da bodo vsi igralci brez izjeme zastavili vse sile za zmago. Borba bo torej ostra in brez dvoma tudi najbolj razburljiva nedeljskega nogometnega kola A lige.

Milan, ki prav tako preži na ugodno priložnost, bi ne smel najti v gostujočem Palermu preveč nevarnega nasprotnika. Domačini so našli v «oriundu» Dinu Saniju igralca, ki pozna svoj poklic in je pravi motor, ki poganja vso enajstorico v napad. Po njegovih zaslugah je Milan prišel do številnih zmag, ki so ga pripeljale tik pod vrh. Tradicija je na strani Milana, ki je v dvanajstih srečanjih na domačih tleh enajstkrat zmagal in samo enkrat prepustil nedeljskim gostom eno samo točko. 1951. leta so Milančani celo zabeležili najbolj visoko zmago: nasprotnikom so spravili v mrežo nič manj kot 9 žog, medtem ko njihova ni niti enkrat klonila. Sicer je bila ta doba za Milan zlata, saj so igrali v napadu nič manj kot Gren, Nordahl in Liedholm, medtem ko je bil v vratih Buffon.

Že ker smo pri statistiki, poglejmo kakšno je razmerje zmag med Interjem in Torinom. Na igrišču nedeljskih nasprotnikov je enajstorica v črnomodrih majicah zmagala 8-krat in prav tolikokrat zaigrala neodločeno, medtem ko so Turinčani slavili 12 zmag. Med Romo in Sampdorio pa je tradicija popolnoma na strani domačinov. Ti so v povojnih tekmah zmagali 10-krat, medtem ko so igralci iz Genove dvakrat prisilili Rimljane na kolena, dvakrat pa so jih prisilili na delitev točk.

Od ostalih tekem med več ali manj revnimi sorodniki te elitne nogometne lige bo najbolj v ospredju zanimanja gostovanje Juventusa v Leccu. Domača enajstorica je v davni in tudi v bližnji preteklosti marsikomu prekrižala račune. Naravno je, da bo skušal Lecco doseči povoljen rezultat, s katerim bi se lahko izmazal iz nerodnega položaja na dnu lestvice, toda tega verjetno ne bo lahko doseči. Sivori in tovariši hočejo više in ker so se znašli v formi, bodo prav gotovo zmleli tudi nedeljske nasprotnike. Pa čeprav v sredi njihovega brloga.

Po svoje bosta zanimivi tudi tekmi med Atalanto in Spalom ter Catanio in Vicenzo, medtem ko bodo srečanje Mantova - Venezia odigrali že danes. Na zadnje moramo spregovoriti tudi o Udinese, ki bo morala v Padovo. Tudi v tem kolu se Videmčanom ne obeta nič dobrega in če se bodo vrnili s točko domov, bi bilo to za njih več kot uspeh.

Za nagrado Caltex «Sportsman leta»

Manfredini najbolj učinkoviti strelec

V B ligi je Messina v vodstvu po zaslugi Ciccolija

MILAN, 5. — Po zaslugi Manfredinija je Roma še vedno na vrhu lestvice nagrade Caltex «Sportsman leta». Na drugem mestu je Fiorentina s Hamrinom, medtem ko je Sivori pripeljal Juventus v treh tednih z 8. na 3. mesto. Zanimivo je, da je bil Juventus prejšnji teden na četrtem stolčku, toda Sivori mu je pripomogel z novim dosežkom, stotim odkar igra v Italiji, na častno tretje mesto.

V B ligi je Ciccolo I. utrdil svojo položaj na prvem mestu s precejšnjim količnikom doseženih golov. Na drugem mestu je Alessandria s Capellarom, na tretjem pa Catanzaro z Rambonejem.

Lestvici najboljših strelcev sta sledeči:

A LIGA

1. ROMA — *Manfredini*	količnik 0,86	(13	golov	v	15	tekmah)
2. FIORENTINA — Hamrin	količnik 0,68	(13	golov	v	19	tekmah)
3. JUVENTUS — Sivori	količnik 0,66	(10	golov	v	15	tekmah)
4. INTER — Bettini	količnik 0,64	(9	golov	v	14	tekmah)
5. MILAN — Altafini	količnik 0,61	(11	golov	v	18	tekmah)
6. VENEZIA — Raffin	količnik 0,58	(10	golov	v	17	tekmah)
7. UDINESE — Canella	količnik 0,57	(8	golov	v	14	tekmah)
8. FIORENTINA — Milani	količnik 0,55	(10	golov	v	18	tekmah)

B LIGA

1. MESSINA — *Ciccolo I.*	količnik 0,69	(9	golov	v	13	tekmah)
2. ALESSANDRIA — Cappellaro	količnik 0,56	(9	golov	v	16	tekmah)
3. CATANZARO — Rambone	količnik 0,53	(8	golov	v	15	tekmah)
4. PRO PATRIA — Muzzio	količnik 0,50	(7	golov	v	14	tekmah)
5. GENOA — Firmani	količnik 0,46	(7	golov	v	15	tekmah)
6. LUCCHESE — Gratton	količnik 0,45	(5	golov	v	11	tekmah)
7. NAPOLI — Corelli	količnik 0,42	(6	golov	v	14	tekmah)

Za pokal najbolj discipliniranega moštva

Igralci Fiorentine najmanj kaznovani

Genoa in Reggiana na prvem mestu lestvice B lige

MILAN, 5. — Fiorentina v A in Genoa v B ligi sta najbolj disciplinirani moštvi lanskega leta. Disciplinski odbor nogometne zveze vodi namreč lestvico kaznovanih igralcev in klubov kot celota in na podlagi teh podatkov podari ob koncu prvenstva «disciplinski pokal».

Do konca lanskega leta, to se pravi do tekem 24. decembra, je bila Fiorentina premočno prva samo z 9 kazenskimi točkami, medtem ko imata tudi Spal in Udinese z drugim in tretjim mestom najmanj kaznovane igralce.

V B ligi je stanje bolj izenačeno. Na prvem mestu je sicer Genoa, a na isti ravni je tudi Reggiana, ki ima isto število točk. Z eno točko razlike sledita Modena (12) in Pro Patria (13), medtem ko imajo po 14 točk kar štiri enajstorice.

Začasne lestvice, ki veljajo za konec leta, so sledeče:

A LIGA

FIORENTINA 9 točk, Spal 15

Udinese 18, Mantova 24, Venezia 27, Bologna 28, Internazionale 28, Juventus 28, Milan 28, Roma 28, Sampdoria 32, Catania 33, Lanerossi Vicenza 37, Atalanta 40, Palermo 44, Torino 46, Lecco 47, Padova 62.

B LIGA

GENOA 11 točk

Reggiana 11

Modena 12, Pro Patria 13, Catanzaro 14, Como 14, Cosenza 14, Simmenthal Monza 14, Parma 16, Verona Hellas 19, Prato 20, Alessandria 25, Brescia 30, Lucchese 30, Novara 32, Lazio 35, Bari 38, Napoli 39, Messina 48, Sambenedettese 50.

* * *

MILAN, 5. — Med 17. kolom nogometnega prvenstva A lige, ki so ga odigrali 17. decembra lani je devetim tekmam na sporedu prisostvovalo skupno 70.681 gledalcev, ki so pripomogli, da so blagajne raznih klubov obogatele za 64 milijonov 560 tisoč 710 lir. Del tega denarja pa se je stekel v nenasitno žrelo davčnih oblasti kot državne takse in poslovni davek in sicer 11.962.154 lir.

Največ gledalcev, 17.233, je bilo na tekmi Lecco-Inter, za katero so plačali 3.803.930 lir. Če primerjamo isto kolo letošnjega z lanskim prvenstvom vidimo, da je bilo lansko bolj ugodno tako za klube kot za davkarijo. Tekmam 17. kola prvenstva 1960 - 61 je prisostvovalo 166.386 gledalcev, ki so plačati 147.130.370 lir, od katerih je šlo davčnim organom 26.340.912. Tudi lani je Inter privabil največ gledalcev in sicer med tekmo s Catanio, ko je prisostovalo srečanju 50.840 ljudi, ki so plačali 53.306.360 lir.

Po večletnem bivanju v Italiji

Antoninho se bo vrnil v Brazilijo

FLORENCA, 5. — «Oriund» Fiorentine Antonio Angeli, bolje znan kot Antoninho, se bo vrnil domov. Nogometašu je uspelo preklicati veljavnost pogodbe, ki ga je vezala na florentinski klub. V nekaj dneh bo Antoninho odpotoval z družino v Brazilijo, kjer bo nastopal za barve nekega tamkajšnjega kluba.

HOKEJ NA LEDU

Letošnje jugoslovansko državno prvenstvo v hokeju na ledu je razdeljeno v dve skupini: v vzhodno in zahodno. V zahodni skupini sta se spopirjela na Jesenicah domače moštvo in gostje iz Ljubljane. Zmagali so Jeseničani 12:0 (6:0, 5:0, 1:0).

V drugi tekmi prvega kola te skupine je zagrebški Medveščak premagal Celje 12:1.

V vzhodni skupini pa je Partizan odpravil Crveno zvezdo 5:1 (2:0, 2:1, 1:0).

Po novoletnem premoru košarka zopet v ospredju

Simmenthal in Virtus v borbi za častno mesto

Tudi za Ignis nevarno gostovanje v Cantuju

Košarkarsko prvenstvo bo v nedeljo po štirinajstdnevnih novoletnih počitnicah zopet oživelo. V resnici je počivalo le prvenstvo, medtem ko so igralci imeli vseeno polno dela. Premor je namreč izrabila košarkarska zveza za to, da je povabila 24 igralcev na trening, ki naj bi bil prva priprava ne le za dvojno srečanje z Jugoslavijo, temveč tudi za svetovno prvenstvo v Manili.

Trening ni dal sadov, ki si jih je zvezni trener Paratore nadejal. Številni atleti niso pokazali, predvsem zaradi utrujenosti, vseh svojih sposobnosti in so igrali slabše kot po navadi. Zadovoljili pa so mlajši igralci, ki so jih prvič poklicali na skupni trening. Najboljši med temi so bili Conti, Giomo, Orzali, Pizzichemi, Marchionetti, Ongaro in Maggetti. Svoje zmožnosti so potrdili tudi Pellanera, Buffolini in Gatti, čigar nastopi so bili zdaj dobri zdaj pa na nižji ravni.

Razen na treningih, so igralci Ignisa in Virtusa nastopili tudi na mednarodnem turnirju v Vareseju, katerega se je udeležila tudi ljubljanska Olympia. Tudi na tem turnirju je domače moštvo potrdilo svojo premoč, pa čeprav so tokrat Bolonjčani znali nuditi mnogo resnejši odpor, kar dokazuje, da so preboleli krizo, ki je terjala dva poraza in jih tako odrezala iz borbe za prvo mesto.

Prvenstvo bo torej ponovno poklicalo na igrišče vsa moštva in že v uvodnem kolu bosta med ostalimi na sporedu dve zelo važni tekmi. Prva bo v Milanu, kjer se bosta v medsebojni borbi za drugo mesto pomerila Simmenthal in Virtus. Če hočejo Milančani ohraniti teoretično možnost za končno zmago, morajo na vsak način uspešno zaključiti nedeljsko srečanje. Istega mnenja so seveda tudi gostje, ki bodo igrali predvsem za čast, kar jih spravlja med najbolj nevarne outsiderje.

Drugo važno srečanje kola bo v Cantuju, kjer bo gostoval Ignis. Vareško moštvo do danes še ni okusilo poraza, a kljub svoji izraziti premoči ne bi njegov neuspeh presenetil. Dobro nam je znana nevarnost napada moštva F. Levissima, ki v srečnih dneh zmore izrednih nastopov. Petorka iz Cantuja je začela letošnjo sezono z visokimi cilji. Žal so bili njeni nastopi nestalni; včasih je namreč nasula v nasprotnikov koš pravo točo žog, drugič pa je izgubila, kot v Pesaru, s 40 točkami razlike. Nič čudnega ni torej, če se vareški igralci boje tega nastopa. Tudi Algor iz Pesara se bo verjetno predstavil v odlični formi. Letos je namreč dosegel že celo vrsto pomembnih uspehov tudi nad močnejšimi ekipami. Zaradi tega predvidevamo, da se bo moral gostujoči Ursus iz Vigevana ukloniti domačinom.

Izenačena bo tudi tekma v Rimu, kjer se bosta pomerili Lazio in Petrarca. Slednji niso letos na tujih tleh želi niti enega uspeha in nekateri menijo, da imajo sedaj odlično priložnost, da izbrišejo ta minus iz lestvice. V Bielli bodo domačini gostili rimsko Stello Azzurro. Na lestvici kot po realnih močeh sta si ekipi enakovredni. Zmaga ali poraz enega ali drugega moštva sta torej odvisni od trenutnega razpoloženja igralcev.

Končno naj omenimo še goriško Zoppas. Tudi to pot nimajo Goričani izgleda do zmage. Morali bodo v Livorno k ekipi, ki si je prav v zadnjih tekmah precej opomogla in se je končno le oddaljila od nevarnega dna lestvice. Le z zmago bi se lahko Goričani nekako lahko držali v primerni razdalji s tekmeci. V nasprotnem primeru pa bi se njen zastoj še povečal in nevarnost izpada narasla.

P.ZIO

Tako moštva jutri na igriščih

* * * FIORENTINA: Sarti; Malatrasi, Robotti; Ferretti, Gonfiantini, Orzan (Marchesi); Hamrin, Dell'Angelo (Milan), Milani, Bartu, Petris.

BOLOGNA: Santarelli; Capra, Pavinato; Tumburus, Janich, Fogli; Renna, Franzini, Vinicio, Demarco (Bulgarelli), Pascutti.

* * * LECCO

Bruschini; Facca, Cardarelli; Gotti, Pasinato, Duzioni; Savioni, Lindskog, Di Giacomo, Galbiati, Clerici.

JUVENTUS

Anzolin; Garzena, Sarti; Emoli, Castano, Leoncini; Mora, Rosa, Nicole, Sivori, Stacchini.

* * * MILAN

Ghezzi; David, Salvadore; Trapattoni, Maldini, Radice; Danova, Sani, Altafini, Rivera, Barison.

PALERMO

Mattrel; Burgnich, Galvani; Prato, Benedetti, Sereni; De Robertis, Malavasi, Borjesson, Fernando, Maestri.

* * * TORINO

Vieri; Gerbaudo (Scesa), Buzzacchera; Bearzot, Lancioni, Rosato; Gualtieri (Albrigi), Cella, Locatelli, Ferrini, Crippa.

INTER

Buffon; Picchi, Masiero; Bolchi, Guarneri, Zaglio (Balleri); Bicicli, Mereghetti, Hitchens, Suarez, Corso.

* * * ROMA

Cudicini; Fontana, Corsini; Pestrin, Losi, Carpanesi; Orlando, Jonsson, Manfredini, Lojacono, Menichelli.

SAMPDORIA

Battara; Vincenzi, Marocchi; Bergamaschi, Bernasconi, Vicini; Tomasin, Boškov (Veselinović), Toschi, Veselinović (Skoglund), Vigni.

* * * CATANIA

Vavassori; Alberti, Giavara; Corti, Zannier, Szymaniak; Ferrigno, Prenna, Calvanese, Biagini, Castellazzi.

LANEROSSI

Luison; Bernard, Savoini; De Marchi, Panzanato, Stenti; Fortunato, Puia, Vastola, Campana, Fusato.

* * * PADOVA

Pin; Lampredi, Scagnellato; Pique, Azzini, Barbolini; Crippa, Arienti, Del Vecchio, Koelbl, Valsecchi.

UDINESE

Romano; Burelli, Segato; Beretta, Tagliavini, Moro (Sassi); Canella, Pentrelli, Rozzoni, Manganotto, Selmosson.

* * * ATALANTA: Cometti; Rota, Roncoli; Nielsen, Gardoni, Colombo; Da Costa, Christensen, Nova, Favini, Magistrelli.

SPAL: Maietti; Olivieri, Riva; Mihalič, Cervato, Micheli; Dell'Omodarme, Cappa, Mencacci, Massei, Novelli.

* * * MANTOVA

Negri; Corradi, Cancian; Tarabbia, Pini, Longhi; Nelsinho, Giagnoni, Sormani, Mazzero, Recagni.

VENEZIA

Magnanini; De Bellis, Ardizzon (Grossi); Tesconi, Carantini (Ardizzon), Frascoli; Rossi, Santisteban, Kaszas, Raffin, Pochissimo.

Totocalcio

Atalanta-Spal	1
Catania-LR Vicenza	1
Fiorentina-Bologna	1 X 2
Lecco-Juventus	2 X
Mantova-Venezia	1
Milan-Palermo	1
Padova-Udinese	1 X
Roma-Sampdoria	1
Torino-Inter	1 X 2
Bari-Catanzaro	1
Prato-Lazio	2 X
Sanremese-Biellese	1
Lecce-Foggia	1 X
Lucchese-Como	1 X
Reggina-Marsala	1

Vesti z zimskošportnega področja

Avstrijci bodo odpovedali tekmovanje v Kitzbuehlu?

Do tega bo gotovo prišlo, če ministrstvo za obrambo ne bo posodilo vojake za urejevanje prog

INNSBRUCK, 5. — Če se avstrijsko ministrstvo za narodno obrambo ne bo premislilo, je zelo verjetno, da bodo morali odpovedati 23. mednarodno tekmovanje v alpskih disciplinah «Hahnenkam», ki bi moralo biti 20. in 21. t.m. v Kitzbuehlu na Tirolskem.

Avstrijska smučarska zveza je namreč zaprosila vojaške organe za pomoč v obliki precejšnjega števila vojakov, ki so potrebni za ureditev prog. V prejšnjih letih so vojaki priskočili na pomoč organizatorjem, letos pa je pristojno avstrijsko ministrstvo odklonilo posojilo delovne sile. «Če bo ministrstvo vztrajalo pri svojem sklepu», je izjavil predsednik prireditvenega odbora in smučarskega kluba iz Kitzbuehla, «bomo morali odpovedati to važno mednarodno tekmovanje, ki bi bilo med zadnjimi pred svetovnim prvenstvom v Chamonixu».

* * *

COUCHEVEL, 5. — Američan Bud Werner je zmagal v veleslalomu tekmovanja za veliko nagrado Savoie. Američan je izpeljal progo v 1'37"2, medtem se je na drugo mesto uvrstil s časom 1'38"13 Francoz George Maudit. Na ostalih mestih so se plasirali Francozi Killy, Arpin in Perillat. Adrien Duvillar in Charles Bozom sta zgrešila nekaj vrat in sta prispela na cilj s precejšnjo zamudo.

V ženski konkurenci na 1800 m dolgi progi z 41 prehodi je s časom 1'13"40 zmagala 17-letna Francozinja Christine Goitschel, ki je pustila za seboj Američanko Joan Hanno ter rojakinje Bochatay, Therese Leduc in Arlette Grosso.

* * *

MILAN, 5. — Italijanska zveza zimskih športov javlja, da je morala zaradi pomanjkanja snega odpovedati kvalifikacijsko tekmovanje v teku na 15 km za moške in 10 km za ženske, ki bi moralo biti 14. t.m. v Sturi pri Turinu.

* * *

PARIZ, 5. — Francosko državno prvenstvo v hitrostnem drsanju na ledu bo 13. in 14. t.m. v Madonna di Campiglio v Italiji.

Tako je javila francoska zveza, ki je obvestila, da bo prvenstvo, ki bi moralo biti jutri in v nedeljo v Villars-de-Lansu, odpadlo zaradi premehke podlage. Iz Italije pa so javili, da je proga v Madonni di Campiglio v odličnem stanju.

—«»—

V srednji kategoriji

Škot Mc Cormack ohranil naslov evropskega prvaka

FRANKFURT, 5. — Boksarski dvoboj za evropsko krono srednje kategorije med sedanjim prvakom Johnom McCormackom (Škotska) in Heinijem Freytagom (Zah. Nemčija) se je končal z zmago Škota po točkah. Srečanju, med katerim je bil sedanji prvak v absolutni premoči, je prisostvovalo 9.000 gledalcev. Samo v 11. rundi je skušal Freytag spraviti v zadrego Škota, ki je v naslednji ostro odgovoril in je Nemca popolnoma zmedel.

* * *

RIM, 5. — Prokurator italijanskega prvaka srednjetežke kategorije Giulia Rinaldija je danes javil, da mu ni nič znanega o zahtevi odložitve dvoboja za evropski naslov med Italijanom in sedanjim prvakom Schoeppnerjem, ki bi moral biti 24. t. m. v Dortmundu. Po vesteh iz Hamburga je neki ameriški organizator ponudil Nemcu 40.000 dolarjev za nastop proti Haroldu Johnsonu. Dvoboj, ki bi moral veljati za svetovno krono, naj bi bil 31. marca v Los Angelesu.

Za naslov kanadskega prvaka

22. t.m. v Hullu Cleroux-Gray

MONTREAL, 5. — Kanadski prvak težke kategorije Robert Cleroux bo 22. t. m. branil v Hullu svoj naslov v dvoboju s Cecilom Grayem. Sodil bo Archie Moore, ki bi se moral 5. decembra lani spoprijeti s kanadskim prvakom, a je dvoboj odpovedal.

TOTIP

1. prvi	2	2
drugi	X	1
2. prvi	1	1
drugi	2	X
3. prvi	1	
drugi	2	
4. prvi	1	1
drugi	X	1
5. prvi	X	2 1
drugi	1	X 1
6. prvi	2	
drugi	1	

Aktualne teme azijskega jugovzhoda

(Nadaljevanje s 3. strani)

razumeti potrebe dežel na azijskem kontinentu, se vedno nekako povezuje s trditvijo voditelja vladajoče stranke, da je vloga Japonske pri «reševanju Azije pred komunizmom» nenadomestljiva in da je lahko mnogo bolj učinkovita od vloge, ki bi jo lahko imele ZDA.

Skupno azijsko tržišče

Izhajajoč iz takih koncepcij je bila ponovno oživljena tudi ideja o ustvaritvi skupnega azijskega tržišča. Po zamisli šefa japonske vlade bi morala ta organizacija po vzoru Evropskega skupnega tržišča zbrati azijske države ne samo na ekonomski, temveč tudi na politični platformi. Z druge strani ideja Azijskega skupnega tržišča rezultira iz pojmovanja, po katerem se mora ob pomoči ameriških dolarjev in japonske tehnike mnogo hitreje in popolneje izkoristiti surovinske in človeške rezerve azijskih dežel, ki bi potemtakem še naprej ostale surovinski in potrošniški rezervoar močne japonske industrije.

Take ideje niso naletele na «razumevanje» Indije in Burme. Iz poročila o razgovorih med Nehrujem in Ikedo se vidi, da je bila soglasnost dosežena samo v stališču do jedrskih poizkusov. V Burmi so Ikedove besede, da brez pomoči ZDA ni mogoče pričakovati hitrejšega ekonomskega razvoja, naletele na hladen sprejem, kar je japonske goste neprijetno presenetilo. Kje je potemtakem izhod? Finančni krogi Japonske predlagajo povezavo na tihomorsko skupnost, preko katere bi lahko relativno hitro popravili položaj v trgovinski bilanci in dosegli «politično priznanje velike sile». Drugi pa menijo, da je to kratkoročna rešitev, ki bi sicer res lahko popravila deficit japonske trgovinske bilance, ne pa tudi zajamčila dolgoročnih japonskih interesov.

Problem skupnega ekonomskega sodelovanja med deželami na azijskem kontinentu in «države na otokih» je ostal tako še naprej odprt. In ker ni izgledov, da se bo rešil preko tržišča kakor si ga zamišljajo Japonci, z nekaterih strani že prihajajo priporočila, da bi bilo dobro pristopiti k formiranju ekonomske skupnosti med Južno Korejo, Formozo in Japonsko, torej med deželami, ki predstavljajo najvažnejše politično - strateške položaje Zahoda na Daljnem vzhodu. Taka priporočila samo kažejo, da razmeroma veliko število uradnih predstavnikov Japonske ni razumelo pravih občutkov, ki jih imajo v vprašanjih miru in ekonomskega napredka narodi, ki živijo na azijskem kontinentu. To pa očitno ni pot uveljavljenja Japonske kot azijske sile.

Iz krvi rdeče

6.

IVO BRNČIČ

Pesem kandelabra

Jaz sem neznan in sam in bijem se vso noč s temo,
ko bel stražar na voglu čakam, kdaj bo prišel dan.
Po teh mrakobnih cestah še nikdar ni nič prišlo,
pa vendar tino ruje, čutim, pod zemljo vulkan.

Vsi mimo mene spo: tat, gizdalin, brezdomec,
obupanec, ki temno misel plete kakor vrv,
blodnica in bankir, poet in brodolomec —,
a jaz edini vem: vse hiše je že zglodal črv.

Ponoči mesto se ko gobavec razgalja.
Skoz stene vidim, da zgolj eno je resnica:
dekle brez krova, glad v kleteh, izžeta lica —
in da sta laž orkester in svilena halja.

Tako stojim, ko up bodočih dni svetlo gorim.
In ko po ulicah krivico sejejo ljudje
in jim strupeno seme v temno, težko klasje gre —
jaz vidim: iz palač ko črn pes se plazi dim.

Rdeči oblaki

Slišim fanfare, gledam zastave,
v vetru vijo se, vijo.
Čujte, tovariši, kaj nam krvave
zastave pojo.

Podi nas vihar kakor peno na valu
k prihodnosti ostrim čerem. —
Odidemo kmalu, tovariši, kmalu,
marš bo naš requiem.

Tako že od kraja bilo nam je sojeno:
da pojdemo skozi propast,
da pognojimo ko listje pohojeno
svet za novo rast,

da po vsej zemlji raztrosimo
svoje razbite kosti
in ji mordà od usode izprosimo
žetev srečnejših dni.

Upajmo, verujemo — v upanju laže
storiti bo zadnjo dolžnost,
laže nam smrti bo dati najdražje
kar še imamo: mladost.

Matere, ljubice, žene

Matere, ljubice, žene,
ne pozabite na nas,
ko nas železni ukaz
smrti v naročje požene.

Usmiljenja trpke omame
ne prosimo vas ne solza;
saj težje od vsega gorja
bo breme ljubezni nam same.

Za brašno na pot nam samò
darujte tih, topel poljub,
da nas ne premaga obup,
ko pride poslednje slovo.

In ko nas ne bo več nazaj,
ne kličite nas v spomin
iz mrtvih zagrobnih temin
in nas ne rotite tedaj,

naj zemljo nad sabo razgrnemo
in naj se — mrtvaške prikazni,
oskrunjeni, strašni nakazni —
k vam živim na svet spet povrnemo.

Ljubite nas lepe in mlade,
kot živi nekoč smo bili;
a k nam ne hodite v gosti
čez smrti brezdanje prepade.

Ne kratite mrtvim miru,
ne iščite zase bolesti.
Saj bomo ostali vam zvesti,
čeprav bomo brez glasu

in brez bolečin ležali
— nič več ljudje, le še snov —
in v nemi samoti grobov
s prstjo bomo eno postali.

A ko se razkolje nebo
in ko iz človeške krvi
nov dan se nekoč zazori
nad žalostno, črno zemljo,

takrat šele vse nasmejane,
matere, ljubice, žene,
obiščite nas sred zelene,
dehteče, cvetoče poljane.

Takrat nas zbudite iz sna,
takrat nam, mrličem, povejte:
Vstanite, zdaj, ljubi, in glejte —
postali ste seme sveta.

Balada

Ko sredi blatnega poljà
razbit naposled obležiš,
ve zate le še burje piš,
s teboj zgolj črna je temà.

Ko psi med razvalinami
zatulijo v brezzvezdno noč
— kar koli že si bil nekoč:
zavržen med krtinami

ko mrhovina, kot osat,
ujet v objem prsti lepljivi
samò še toneš, toneš v sivi
plasti podzemeljskih prepad.

Tedaj zaman je vsak upor;
saj ne prevpiješ več viharja;
iz zraka le ti odgovarja
dežja in vetra mrki zbor.

Zaman na ljubljeni obraz
še misliš v blazni bolečini;
nikogar ne otmo spomini,
ki mu je drug predsmrtni mraz.

Drget mesa, potop krvi,
molitev razdrobljenih rok,
krvavih ust samotni stok,
grgranje nemo — to si ti.

Ko sredi blatnega poljà
razbit naposled obležiš,
nad tvojim grobom burje piš
le poje in molči temà.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA st. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928 tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/3-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst